

tur privilegia omnium ordinum. adicantibus. Secundo modo non sic specialiter indendent, sed dependenter ab ipsa Religione. hoc modo communicantur privilegia Religionum familiaribus, & donatis earundem, & quibusdam aliis. Ratio, quia Papa directe vult concedere privilegium, & favere Religioni, & his indirecte & dependenter, in quantum sunt aliquid illius, & in quantum favor horum resultat in Religionis favorem; at, quando communicat quatuor privilegia Religionum ordini Mendicanti, non intendit in hoc favorem, & privilegium Religionis, cuius privilegia communicat, sed ordinis Mendicantis, & sic specialiter, & independenter illi concedit privilegium; sic notat Corduba super privilegia Mendicantium, verbo, communicatio quoad fratres, §. 9. Sit

Prima conclusio. Illi, quibus communicantur privilegia primo modo, ut sunt omnes Mendicantes, possunt ex æquo gaudere omnibus privilegiis sibi communicatis, etiam contra illos, quibus concessa fuerant, per quorum communicationem ipsi gaudent, & licet hi, quibus fuit concessum tale privilegium, eo non vntur, vel

illud perdant, ij, quibus communicantur, non perdunt, & possunt eo uti. Ratio, quia iam talia privilegia facta sunt sibi propria, & illi specialiter concessa, à tali Religione independenter, ac si illi concessa non fuissent. Sic Cordub. ubi supra.

Secunda conclusio. Ij, quibus communicantur privilegia secundo modo, ut sunt familiares donati, non possunt uti privilegiis contra ipsos fratres, quorum privilegia illis communicantur: si Fratres perdiderint, seu non vntur, perunt similiter, & non possunt uti. Probatur prima pars, quia talia privilegia communicantur independenter à tali Religione, & in eius favorem; ut, quod in ipsorum Fratrum favorem principaliter datum est, non debet contra ipsos retorqueri, cap. quod ob gratiam, de regul. iur. in 6. & cap. quid per novale, iuncta glossa, de verb. signif. & docet Sylvest. verb. privilegium quest. 10. disto 5. Probatur secunda pars; quia, cessante principali, cessat accessorium, Panorm. cap. ex parte de foro comper. ad finem. Bald. l. omnia. C. de Episc. & cler. Barr. 1. ff. de legat. 1. Sed hæc privilegia principaliter cedunt Religioni, & accessorie familiaribus, Cordub. ubi supra.

LIBER SEPTIMVS
Opusculorum moralium, seu Consiliorum.

CAPVT I.
De Ordine.
SYMMARIUM.

DVBIVM I.

An Ordo sit Sacramentum, characteremque imprimat? & de eius materia, & forma in generali.

- DVB. I. An Ordo sit Sacramentum, characteremque imprimat? ac de eius materia, & forma in generali.
1. An sit de essentia huius Sacramenti, ut qui initiatur tangat materiam.
2. An sit de essentia huius Sacramenti Ordinis in sacro & Diaconatu manus impositione.
3. An sit de essentia Ordinis, ut ministratur ab Episcopo faciente sacrum.
4. An sit de essentia Sacramenti Ordinis, ut idem Episcopus proferat verba, porrigat materiam tangendam ab ordinando.
5. An primatus sit Ordo, & sic Sacramentum, characteremque imprimat, & gratiam conferat.
6. An quatuor Ordines minores, sint verè Ordines, & sic Sacramenta, characteremque imprimant.
7. An Subdiaconatus, & Diaconatus sint Ordines verè, & propriè, & sic Sacramenta, characteremque imprimant.
8. An Episcopatus sit verè, & propriè Ordo, neque Sacramentum, & characterem imprimat, gratiamque conferat.
9. An Cardinalatus sit Ordo, & in quo ab Episcopatu differat.
10. Quid distet inter Episcopos, & simplices Sacerdotes inter se, & inter Episcopos, & Archiepiscopos, Patriarchas, Primates, & Papam.
11. Quid sit materia, & que forma singulorum Ordinum, & in quo actu imprimatur illius Ordinibus.
12. An si in celebratione Ordinum aliquid omitatur, sit supplendum.
13. An character unius Ordinis necessario supponat characterem alterius Ordinis.
14. Quid requiratur essentialiter consecratio Episcopalis, & que tantum ex precepto.
15. Quid conferat pallium Archiepiscopo, & Patriarche, seu Primati, id est, que possit ante pally receptionem.
16. Qui sint actus proprii, & ministeria singulorum Ordinum.

PRIMO loco agam de his in generali: deinde de singulis Ordinibus in speciali distentam, an sint Sacramenta, & de materia, & forma.

Supponenda ergo in primis est definitio huius Sacramenti, est enim ordo, Sacramentum quo potestas spiritualis significatur, & traditur in ordine ad corpus Christi consecrandum. Unde idem est, quod ordinatio. Sic Sotus 4. dist. 14. quest. 1. art. 1. Sit igitur

Prima conclusio. Ordo est verè & propriè Sacramentum. Conclusio est de fide definita in Concilio Tridentino, & in Florent. sess. 23. cap. 1. & cap. 3. quod etiam testimonio scripturae, & Sanctorum confutans hæreses oppositas late comprobatur Bellarm. tom. 2. controver. 5. lib. 1. de sacram. ordin. c. 1. usque ad 4. inclusivè, & probatur ratione, quia omnis ceremonia instituta ad dandum gratiam, est Sacramentum propriè dictum, sed huiusmodi est ordo: ergo. Probatur minor; quia Deus, cuius perfecta sunt opera, Deut. 32. cum dat potestatem, dat ea, quæ requiruntur ad legitimum, & congruentem usum, ut videmus in rebus naturalibus, quibus Deus non tantum potentias operativas dedit, sed etiam qualitates, & instrumenta, quibus expedire, & rectè illis utantur; sed in ordine datur homini potestas conficiendi, & ministrandi Sacramenta, quæ à peccatore rectè exerceri non potest: ergo dabit Deus cum ea potestate gratiam iustificantem, & perfectentem animam, ut ritè fungatur tanto ministerio.

Secunda conclusio. Ordo imprimat characterem. Conclusio est etiam de fide definita in Florent. & Trident. d. sess. 23. cap. 4. & sess. 7. de sacram. in genere, idque adversus hæreticos comprobatur ex multis Sanctis. Bellarm. supra cap. 10.

Hinc fit duplicem esse effectum huius Sacramenti apud omnes Catholicos certum: alter est potestas spiritualis perpetua, & indelebilis, quæ est character: alter verò gratia gratum faciens, quæ possunt ordinati ritè fungi suo munere.

Tertia conclusio. Septem sunt ordines in Ecclesia, quatuor minores, scilicet Ostiarii, Lectores, Exorcistæ, & Acolyti, & tres maiores, scilicet, Subdiaconatus, Diaconatus, & Sacerdotij, ut habetur in Trident. dist. sess. 23. cap. 2. Primi quatuor vocantur non sacri; tres verò postremi sacri vocantur; licet enim omnes res sacræ sint, ac Sacramentum,

mentum, vt *infra* dicemus; at per antonomasiam tres postremi lacri vocantur eod quod materiam sacram habent, & propinqua d Eucharistiam accedunt, per illorū cum v. Solemne castitatis habeant annexum, ma mo, ampliūque resiste nequit. Conuenientiam autem huius septenarij numeri ponit optimē D. Thom. 4. dist. 24. quæst. 2. art. 1. Sotus ibi, quæst. 1. art. 3.

7 Quarta conclusio. Licet omnes septem Ordines sint sacramenta, vt *infra* dicemus, non tamen sunt hi Ordines plura sacramenta, sed vnus quia ad vnum finem omnes referuntur, scilicet Eucharistia consecrationem. Hac conclusio omnium, & est certa, alijs essent plura, quam ptem sacramenta, contra Concil. Trident. sess. 7. *facram. in gen. canone 1.*

8 Quinta conclusio. Conuenienter forma huius sacramenti traditur per imperatium, scilicet, *Accipe potestatem*, &c. Patet ex vsu totius Ecclesie, & ex Concilio Florentino in decreto Eugenij I V. vbi etiam definitur formam esse ea verba, quæ Episcopus profert, cum porrigit ordinandis materiam. Conuenientia huius est ea; quia institutio huius sacramenti non fuit per se ordinata ad sanctificandum hominem, vt est priuata persona, sicut reliqua sacramenta, sed in Ordine ad populum, qua ratione ipse est pars Christianæ reipublicæ, in qua constituitur minister, & persona publica; & ideo sicut creatio Regis, & cuiusque magistratus fit per verbum imperatium, *Accipe potestatem*, tradendo illi sceptrum, vel aliud quoduis insigne reipublicæ: sic dum ordinatur Ecclesie minister, forma ordinandi debet esse, *Accipe potestatem*, &c. tradita materia, circa quam vsus eiusdem potestatis veratur.

9 Nota, quod licet in Florent. in forma Ordinis ponatur invocatio Trinitatis, dicendo, *Accipe potestatem*, &c. in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti; at invocatio hæc Trinitatis, non est de essentia, sed de decencia; solus enim Baptismus, & Confirmatio, quia in illis fit professio fidei, inuocationem Trinitatis tanquam de essentia requirunt. Sic Sotus 4. dist. 24. quæst. 1. art. 2. Barthol. à Ledesma *dub. 4. de facram. Ordin.* & quidam iuniores Magistri, qui addunt non esse omissendam inuocationem Trinitatis, quia ponitur in Concilio Florent. *supra*.

10 Sexta conclusio. Materia huius sacramenti est illa, per cuius traditionem confertur Ordo, de qua sigillatim in singulis Ordinibus *infra*. Hæc definita est in Concilio Florent. in dicto decreto Eugenij, & ratio conuenientia est, quia materia debet esse formæ coaptata; cum ergo forma sit imperatoria, *Accipe potestatem*; applicatio materiae debet esse traditio valorum & instrumentorum, quibus vsus eiusdem potestatis designatur.

11 Hinc fit minus bene dicere Ledesma 2. quæst. 4. 36. artic. 5. vbi ait, forsan posse defendi non requiritur materiam; subdit tamen statim, pro certo habendum esse requiri: minus (inquam) bene dicitur, quia est expressa determinatio Florentini iustriæ sexta conclusio, & Bartholom. à Ledesma *dub. 36. de facram. Ordin.* dicit esse de fide requiri materiam, & esse illam, per cuius traditionem confertur Ordo.

DUBIUM II.

An sit de essentia huius sacramenti, vt qui iniunguntur, tangant materiam.

Duplex est sententia. Prima ait, non esse necessarium vt iniunguntur tangant materiam, sed fac esse vt Episcopus illam præsentem ostendat initiando, dicens, *Accipe potestatem*, &c. Probatur primò, quia in Concilio Florent. in decreto Eugenij, vbi ponitur materia, & forma huius sacramenti, non fit mentio contactus. Secundò, quia materia huius sacramenti non habet virtutem eo modo, quo materia aliorum ad aliquam actionem erga suscipientem, puta ad abluendum, vngendum, &c. sed tantum ad determinandam actionem agentis, & intentionem; illa verò determinatio potest significari per id, quod Episcopus ostendat præsentem materiam, nempe calicem & hostiam, vt suscipiens vsus illius potestatis intelligat. Tertio, quia in sermonibus familiaribus, cum quis donat equum alteri, dicens, *Accipe equum*, alter solo nutu, vel verbo potest accipere, licet non tangat. Sic tenent Caiet. *summa, verbo ordinandi*. Tabien. Ordo 2. §. 1. Armil. Ordo, num. 4. & Albert. Magnus, quem referunt *non vbi infra*, & hæc dicit probabilè, imò in *his minoribus certam*, Victoria de *facram. Ordin. num. 1.* hæc etiam dicit probabilè Ledesma 2. 4. 1. art. 1. quæstione. §. ad 3. quem sequitur Rotius Ordo 2. num. 1. refert enim D. Thomas hæc sententiam, & tantum dicit videri quod verba formæ ostendant tactum esse de essentia. Hanc etiam videtur docere probabilè esse Sotus 4. dist. 24. quæst. 1. art. 2. & verè probabilis est, & dicit esse valde probabilè Henriquez *lib. 10. de Ordine, cap. 10. n. 1.*

Secunda sententia multo probabilior, ait requiri contactum materiae de essentia huius sacramenti. Probatur, quia verba, in quibus consistit forma Ordinis, oportet sic verificari, quod actus significati impleantur, alijs sunt inefficacia, & vana: sed in verbis formæ præcipitur actus susceptionis corporalis; ergo oportet impleri tunc imperium per corporalem acceptionem. Probatur minor, tum quia de meta acceptione interna non iudicat Ecclesia, sed iuncta cum externa: tum etiam, quia cum sacramenta consistant in rebus, verbisque sensibilibus, demonstrationes, iustionisque sacramentales ad sensum impleri oportet. Secundò, quia licet in aliquibus ordinibus non imperetur explicite acceptio alicuius rei corporalis, vt cum dicitur, *Accipe potestatem*, vel manus imponendo, *Accipe Spirituum sanctum*, &c. at idem imperatur, sicut cum imperatur acceptio rei corporalis, vt, *Accipe clauis*, &c. Sicut enim in consecratione sanguinis non demonstratur ex vi verborum id quod continetur in specie vini, sed demonstratur calix continens illas species, dicendo, *hic est calix*; & per metonymiam ponitur continens pro contento. Ita in sacramento Ordinis iubetur aliquando ex vi verborum acceptio rei spiritualis, vt Spiritus sancti, vel potestatis: at iuxta eandem metonymiam ponitur quod fit, id est, acceptio potestatis: pro qua acceptio corporalis fit, oportet enim iustionem, sicut & demonstrationem sacramentorum ad sensum impleri. Tertio, quia non miris oportet impleri quod fit in Sacramento, quantum dicitur, sed in

Sacra

Sacramento Ordinis si fit traditio calicis actiue, & non accipitur, constat non impleri quod fit, nulla enim actio impletur sine passione: si actiua manuum impolitio Episcopi fit non tangendo corporaliter ordinandum, & ipso ordinante obediente sustinendo corporalem contactum, non impletur quod dicitur, nec quod fit ergo est de essentia corporalis contactus materiae. In hæc sententiam magis inclinat D. Thom. Rolfe, & Ledesma *vbi supra*, & eam tenent Sotus supra. Caiet. dicens indubitatum, *tom. 1. opus. tract. 26. de facram. ordin. collatione. Palac. 4. dist. 24. q. 1. fol. 499. Angles florib. 1. p. mat. de facram. ordin. fol. 507. Viguer. lib. instit. cap. 16. §. 6. vers. primo. D. Anton. 3. part. 1. 4. c. 16. initio. Sylu. ordo 1. n. 9. & ordo 2. q. 5. diel. 3. dicens esse indubitatum Palud. 4. dist. 24. q. 1. n. 6. Bartholomæus à Ledesma de facram. ordin. dub. 3. Angel. ordo 1. n. 9. Nauar. summa Latin. cap. 2. 2. num. 27. & in hæc magis inclinat Henriquez *supra*, & eam tenent multi docti iuniores Magistri.*

3 Nota primò non esse necessariam tangere ambabus manibus, sed fat esse vna manu, etiam si teneamus esse necessarium contactum. Sic Sylu. ordo 1. init. Palud. Henric. D. Anton. Armil. Tabien. *supra*, & addunt hi duo bene, fat esse tangere vno digito, quia ibi verificatur tactus.

4 Secundò nota non esse necessariam tangere omnia, vt calicem, & patrem, & hostiam, sed fat esse tangere quomodocumque, & modicum quid illicius rei, & nullum intermedium discontinuans habeat ad totum: tum quia ibi iam verificatur corporalis tactus, & acceptio; tum etiam, quia sicut tangens calicem confertur tangere vinum quod est intus, nec oportet immediate vinum tangere iuncta confertur tangere hostiam, nec est opus immediate illam tangere, non enim minus, sed æque est materia vinum, & hostia. Sic Sylu. ordo 2. quæst. 5. dicto 4. Angel. ordo 2. n. 6. Tabien. ordo 2. §. 1. & quidam recentiores Magistri, & idem dicunt fortè esse verum Sotus, & Bartholom. à Ledesma *supra*, adduntque adhibendam esse diligentiam ad tangendum totum, vt dicitur in Pontificali. Idem omnino Henriquez *supra*.

Tertio nota, quod Petrus, & Albericus, quos refert, & sequitur Sylu. ordo 2. q. 4. dicto 3. dicunt esse necessarium contactum in calice consecrato; sed verius est Sacramentum, licet calix non sit consecratus; quia Missa etiam in calice non consecrato potest celebrari. Sic Palud. 4. dist. 23. q. 1. n. 8. Henriquez *cap. 8. n. 3.* & nonnulli iuniores docti, imò subdit Palud. quod cum sine omnibus his possit celebrari Missa solo pane, & vino, videtur, quod traditio horum non consecratorum fat sit ad veritatem sacramenti.

6 Tandem nota, quod tenendo (vt *dub. seq.* dicemus) impositionem manus esse de essentia huius Sacramenti in sacerdotio, & diaconatu, dicendam esse requiri contactum corporalem; dum Episcopus manus imponit, vt optimè probant rationes secundæ sententiæ, & probatur ex *fin. de facram. non iter.* vbi dicitur quod tactu corporali recipiunt manuum impositionem Sacerdotes, & sic tenet *ibi gloss.* Hoff. Gofred. Panorm. n. 2. Caiet. *dist. 26.* Nec mirum quod alij multi dicant non esse de essentia contactum in manuum impositione; sunt Angel. ordo 1. n. 9. Armil. *verb. ordinandi*. D. Anton. 3. part. 1. 4. cap. 16. §. 5. Tabien. ordo 2. n. 1. & Sylu. ordo 2. q. 5. diel. 3. quia omnes hi dicunt impositionem manuum

Th. Sanchez. C. infl. moral. Tom. 11.

non esse de essentia, vt dicam *dub. sequenti*, & sic nec contactum in sola impositione.

V M III.

An sit de essentia sacramenti Ordinis in sacerdotio, & Diaconatu manus impolitio.

Nota ex Pontificali Romano quod in ordinatione Presbyteri, & Diaconi duplicia signa imponuntur, scilicet impolitio manuum, & traditio libri Euangeliorum in Diaconatu, & illa præcedit, imponit enim Episcopus manum dexteram super caput cuiuslibet initiandi Diaconatu, dicens *in his*, *Accipe Spirituum sanctum ad robur*, & ad resistendum Diabolo, & tenentibus eius in nomine Domini; & postea tradit librum Euangeliorum, dicens, *Accipe potestatem legendi*, &c. & in sacerdotio præcedit porrectio instrumentorum, scilicet calicis, & patenæ cum vino, & aqua, & hostia, dicens Episcopus, *Accipe potestatem offerre sacrificium*, &c. & in fine Missæ Episcopus imponit ambas manus super caput cuiuslibet ordinandi, dicens, *Accipe potestatem emittendi peccata*, &c. Dubitar ergo, an nõ solum porrectio instrumentorum, sed etiam manuum impolitio, sit essentialis materia horum Ordinum.

Duplex est sententia.

Prima ait, quod impolitio manus non est de essentia, sed tantum de præcepto. Primò, quia in Concilio Florentino in decreto Eugenij non alia assignatur materia essentialis, quam porrectio instrumentorum. Secundò, quia Innocent. III. *cap. palloratus de sacram. non iter.* & Gregor. IX. *cap. presbyter, eodem tit.* definiunt ordinationem factam sine manus impositione non esse iterandam, sed suppleendum esse, quod ommissum esset autem esset essentialis, iterandum esset Sacramentum. Ibidem etiam addit Gregor. IX. manus impositionem esse ritum ab Apostolis institutum; autem esset essentialis sacramentum, non posset institui nisi a solo Christo. Tertio, quia dicitur illis verbis, *Accipe potestatem offerre sacrificium*, &c. manet factus sacerdos, alijs esset fallax ea concessio potestatis; maxime, quia in Trident. *sess. 21. c. 1.* habetur in vltima cæna Apostolos factos esse Sacerdotes, vbi tantum data est eis potestas consecrandi secundum omnes per illa verba, *hoc facite in meam commemorationem*; sed multo post manus imponuntur ab Episcopo, vt patet ex Pontificali; ergo manus impolitio non est de essentia Sacramenti sacerdotij. Hanc tenent Sotus 4. dist. 24. quæst. 1. art. 3. *vers. per quam tamen*, & art. 4. *vers. hinc fit solam*. Victoria de *facram. ordin. num. 229.* Bartholomæus à Ledesma de *facram. ordin. dub. 10. fol. 1160.* D. Anton. 3. part. 1. 4. cap. 16. §. 5. Rolfe ordo 2. n. 8. Angel. ordo 1. n. 7. & 8. Tabien. ordo 2. q. 1. Sylu. ordo 2. q. 4. dicto 3. & q. 11. Ricard. 4. dist. 24. art. 4. q. 3. *sum.* Nauar. *summa Lat. cap. 22. n. 17.*

Secunda sententia probabilior (licet prima sit etiam probabilis) tenet quod non tantum instrumentorum porrectio, sed etiam manus impolitio, est materia essentialis in his duobus Ordinibus. Probatur primò, quia scilicet per se passim tradunt pro symbolo externo ordinationis manus impositionem, vt patet *Athor. 6. c. 1. 4. & 1. ad Tim. 4. c. 5. 2. ad Tim. 1. Quod si dicas impositionem manus requiri, sed non esse de essentia. Contrasti ita est, non possimus conuincere hæreticos ordinationem esse sacramentum.*

Z 2. mentum,

mentum, quia non possumus in Scriptura aliud symbolum externum huius sacramenti demonstrare. Deinde si ita licet ex parte, poterimus negare materiam aliorum sacramentorum: die enim aquam non poni in Scriptura tanquam essentiali materiam Baptismi, &c. Præterea, quia Scriptura non solet in aliis sacramentis tradere, nisi essentialia sacramenta, & vix illas integrè. Nec obstat quod *Athor. 8.* dicitur dari confirmationem per manus impositionem, cum tamen constat esse de essentia, quia hæc manus impositio est: quia Episcopus signat chrismate frontes fidelium, & hæc est essentialis. Secundò, quia Paulus *1. Tim. 4. & 2. ad Timoth. 5.* dicit dari gratiam manus impositionem: ergo est pars essentialis sacramenti. Tertio, quia Pontifices, ut Clemens *8. constit. cap. 2. & sequentibus*, Damasus *epi. Innoc. 1. epist. 22. ad Episcopos Macedonia*, Leo *1. epist. 87. ad Episcopos Africa*, Alex. *II. cap. ex multis*, *1. q. 3.* Vibanus *II. cap. Daiberium*, *1. q. 7.* & Concilia, ut Nicænum *cap. 9.* Antiochenum *can. 10. & 17.* Carthaginens. *IV. can. 2. 3. & 4.* & Trident. *sess. 14. cap. 3. de extrema unctione*, & Sancti, ut Ambrosius *lib. de dignitate sacerdotum, cap. 5.* D. Hieron. *in cap. 38. Isaiæ*. D. August. *lib. de gestis cum emerito*, docent manus impositionem conferri Ordines, & præcipue Trident. loco citato, ubi hæc dicit, *Misterium extreme unctionis est Presbyter ritè ordinatus per manus impositionem*. Dicere autem omnia Concilia, Pontifices, & Patres, & Scripturas loqui de accidentaria cerimonia, absurdum videtur, cum nusquam ponant aliam ceremoniam, & sæpe ex professo tractent de ritu ordinationis, & inconueniens videtur dicere, nec semel attingisse id, quod ad sacramentum essentiam pertinet. Hanc tenent Bellar. vocans eam longe probabiliorem *rom. 2. controu. lib. unico, de sacram. Ordin. cap. 9.* Ledelm. *2. q. 36. art. 3. in. Hofius in confess. Polonica, cap. 50. id etiam supponit Caiet. rom. 1. opus. tract. 26. de sacram. Ordin. collatione*, & probat esse necessarium contactum in dicta impositione manuum. Id etiam tenent dicere, qui dicunt characterem Diaconi imprimi in manus impositionem, sicut Durand. *4. dist. 2. q. 3.* Petrus Sotus, licet aliquantulum dubius, subdens etiam characterem sacerdotis imprimi in manus impositione *lect. 5. de sacram. Ordin.* Id etiam tenent dicere Doctores asserentes in impositione manuum dari potestatem absoluedi sacerdotibus, qui sunt Scotus, Capreolus, Palud. Panorm. & alij, quos omnes referam in *amb. speciali, de hæc re, infra*; & videtur aperte tenere D. Thom. *4. dist. 25. quest. 1. art. 1. ad 1.* ubi dicit in impositione manuum dari gratiam sacerdotibus: ergo est pars sacramenti. Nec obstat quod dicit D. Thom. *ibi*, non infundi characterem sacerdotalem, & sic videri asserere non esse partem sacramenti; quia id verum est quoad essentiam, & substantiam characteris; quia iam quoad substantiam impressus est in potestione instrumentorum, in manus vero impositione extenditur ad secundum actum, & ut infra dicam ex D. Thoma.

Ad primum in contrarium respondetur, Florentinum non exposuisse totum ritum ordinationis, sed tantum vnam partem, quia forsitan Armeni, qui à Concilio instruebantur, in hac errabant, & non in alia; sicut etiam Concilium Carthaginense, & Tridentinum tantum meminere impositionis manuum.

Ad secundum respondet bene Bellarm. *supra*, & ea loca fauere nostræ sententiæ; quod enim Pontifices nolint repeti ceremonias ritè peractas, & tantum supplere, quod est omisissum, indicat eas ceremonias posse diuini, & dari diuerso tempore, & esse efficaces quocumque tempore dentur, & quod subdit Gregor. *I. X. hunc ritum esse ab Apostolis introductum*, non sic debet accipi quasi Apostoli hunc ritum instituerint, sed quia ipsi primi publicauerunt, & ceperunt illo vti.

Ad tertium respondet idem quod est sacerdos quoad potestatem consecrandi, non tamen quoad potestatem absoluedi. nam accipit per varias ceremonias varias potestates: & similiter Diaconi per varias ceremonias ordinantur ad varia ministeria.

DVBIVM IV.

An sit de essentia Ordinis, ut ministraretur ab Episcopo faciente sacram.

DE Ordinibus minoribus, & prima tonsura, constat apud omnes id non esse de essentia, sed ius relictur; communiter enim consecratur, & iure Missæ, & tenent omnes Doctores citandi.

Sed de Ordine sacerdotis est maior difficultas. Duplex est sententia.

Prima dicit esse de essentia, & Syluest. *ubi infra*, quod si vnus Episcopus ordinet, & alius Missam celebret, non tenentur Ordo sacer collatus. Ratio est, quia ritus totius Ecclesiæ habet, vt sacri Ordines non nisi ab Episcopo celebrantur Missam, consecrantur. Sic tenent Anton. *cap. literas, de tempor. ordin.* Raincrius, quem refert, ac sequitur Angel. *Ordo 4. non. 5. & Ordo 7. initio*. Syluest. *Ordo 2. q. 8. dictio 2.*

Secunda sententia certissima, & omnino tendenda docet, id esse de præcepto, non tamen de essentia Ordinis, quia de essentia sacramenti tantum possunt esse materia, forma, & minister; cætera vero pertinent ad ceremonias iustissime præceptas ab Ecclesia obseruari. Item, quia nullus est locus Scripturæ, nec Conciliorum, significans hoc esse de essentia. Sic videntur tenere dicentes esse communem sententiam Doctores cap. quod sicut, de elect. Arnil. *verb. Ordo*, *num. 9.* Tabiena *Ordo 2. quest. 5.* Rosel. *Ordo 2. num. 8.* & tenent Hugo, & Ioan. Andreas citati per Angel. *supra*. Panorm. *d. cap. quod sicut, non. 12.* & *ibi glossa vers. diuidatur*. Sotus *4. dist. 24. quest. 2. art. 1. conclus. 2.* Turrecrem. *cap. ordinationis, d. 1. n. 10.* & *ibi Hugo*.

De aliis vero ceremoniis, quas Ecclesia obseruat in ordinatione, optime Bellarm. eas ab hæreticorum oppugnatione defendens, *rom. 2. controu. lib. unico, de sacram. Ordin. cap. 12.*

DVBIVM V.

An sit de essentia sacramenti Ordinis, ut idem Episcopus, qui profert verba, porrigat materiam tangenti'm ab

CERTUM est in ordinibus id non esse de essentia, & per quia in Concilio Cartha

Carthagin. *IV. cap. 7. & cap. Acolytus, dist. 22.* habetur Acolytum eum ordinatur, accipere vireolum, & candelabrum de manu Archidiaconi, Episcopo dicente verba forma. Nec per hoc (inquit D. Thom. *ubi infra*) Archidiaconus ordinat, sed Episcopus; quia Archidiaconus tradit hæc de mandato Episcopi, & character accipitur in traditione Archidiaconi ex verbis Episcopi, & sic tenent omnes Doctores citandi, & Ricard. *4. dist. 24. art. 4. q. 3. ad 2.* D. Thom. *4. dist. 25. q. 1. art. 1. ad 2.*

De ordinibus vero maioribus & sacris, est dubium. Sotus *4. dist. 24. q. 1. art. 5. vers. tertio loco*, dicit iuxta D. Thom. loco citato, viguisse olim in Ecclesia vltim. vt Archidiaconus Subdiacono, & Diacono materiam præberet, & Episcopus profertet formam, & sic iuxta eum non est de essentia in Ordinibus sacris, vt materia præbeat ordinando ab eodem Episcopo ordinatore.

Sed omnino falsum imponit Sotus D. Thomæ; quia expressè dicit *ibi* D. Thom. materiam essentiali Sacramenti conferri ab Episcopo ordinatore in subdiaconatu, & à fortiore in reliquis Ordinibus sacris, imò in Subdiaconatu id dicitur in Concilio Carthagin. *IV. cap. 5.* & habetur *cap. 5. diaconus d. 23.* quod scilicet accipit de manu Episcopi calicem cum patena, in quo ad præteritum infra dicemus) consistit essentia huius Ordinis.

Ideo alij melius dicunt esse de essentia in Ordinibus sacris materiam essentialis, in qua imprimitur character, tradatur ab Episcopo, qui ordinat, Sic Henriquez *lib. 10. de ordine, cap. 8. num. 3.* Sylu. *ordo, 2. q. 5. dictio 1.* Arnil. *verbo ordo, num. 12.* Angel. *ordo, 1. n. 5. & 12.* Tabien. *ordo, 1. q. 1. & 14.* & potest probari quia in reliquis Sacramentis necessarium est, vt forma, & materia ab eodem ministrantur, ergo similiter in hoc; præterquam in Ordinibus minoribus, vbi traditio, & vltus Ecclesiæ oppositum docet.

Nota quòd si exorcista tradatur in ordinatione liber qui habeat tantum Euangelia, vel Diacono liber qui habeat tantum exorcismos, nil valet Ordo, sed debet tradi exorcista liber habens exorcismos, & Diacono liber habens Euangelia: si autem idem liber habeat vtrumque, potest dari exorcista, & Diacono. Sic Tab. *ordo. 2. q. 1. Sylu. ordo, 2. q. 5. d. 2.* Angel. *ordo 1. n. 11.* & quòd possit tunc idem liber tradi, quia differt formaliter, docent etiam Palud. *4. dist. 24. q. 1. n. 6.* D. Ant. *3. part. 1. q. 16. initio.*

DVBIVM VI.

An prima tonsura sit Ordo, & sic Sacramentum, characteremque imprimat, & gratiam conferat.

Nota primò, quòd hæc omnia sunt connexa: si enim est Ordo, hæc omnia habet; & si non est Ordo, nil habet horum.

Secundo nota, quòd licet certa fide constat Ordinem esse verè, & propriè sacramentum: tui tamen sint veri Ordines, ac per consequens verè, & propriè Sacramentum Ordinis, non constat apud Catholicos: inter quos tamen omnes conueniunt Ordinem presbyteratus, esse verè, & propriè Ordinem, & sic Sacramentum: cum tamen omnes fateatur Ordinem esse Sacramentum, characteremque & gratiam conferre; & sacerdotium sit omnium caput, & si is, quod omnes Ordines referuntur, certum est illum esse propriè, & potissimum Sacramentum, in quo datur character, id est, potestas consecrandi, & absoluedi à peccatis: & nec in hoc nullum est dubium.

Hinc fit sacerdotium institutum esse à Christo, à quo solo instituta sunt omnia sacramenta, vt definit Trident. *sess. 7. de sacram. in genere. can. 1.* sicut autem institutum quoad potestatem consecrandi in vltima cæna, quando Christus tradidit suum corpus, & sanguinem discipulis, dicitur: *Hoc facite in meam commemorationem*, vt definit Trid. *sess. 22. de sacrif. Missæ, cap. 1. & can. 2.* Quoad potestatem verò absoluedi Ioan. 20. quando Christus per resurrectionem insufflauit in Discipulos, dicens, *Accipite Spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata*, &c. vt definit Trident. *sess. 6. de iustific. cap. 14. & sess. 14. de sacram. penit. cap. 1. & can. 3.*

De aliis vero Ordinibus non modica est difficultas, an sit Sacramentum, & idèd de singulis est seorsum disputandum. In præsentia ergo disputamus de prima tonsura, an sit verè, & propriè Ordo, & per consequens Sacramentum.

Quidam existimant primam tonsuram esse verè & propriè Ordinem, & per consequens Sacramentum. Probatur ex *cap. cum contingat de atar. & quod sit*, ubi appellatur Ordo, & sic tenent *ibi* communiter Canoniste, & Anton. vt refert Sylu. *infra*, idèd Barb. *quanto, de consecr. Maior. 4. dist. 24. q. 1.* & idem docet *part. 1. tit. 6. proomio*, & *ibi* Greg. Lop. *vers. corona*.

Cæterum ac certissimum tenendum est, quòd corona non est Ordo, nec Sacramentum, sed quedam ad sacros Ordines introductio, & dispositio, sicut Catechismus ad Baptismum, & veluti Nouitiatu ad professionem. Vnde est quasi media dispositio inter laicos, & Ecclesiæ ministros: potest tamen dici Ordo largè, sicut dicitur Religionum Ordo, quia est deputatio ad diuinum cultum sub aliqua regula, & idèd numeratur inter Ordines, dicitur *cum contingat*. Probatur primò, quia *e. feruans, dist. 3. & cap. illud, dist. 77. & cap. a Subdiacono, dist. 93.* non numeratur inter Ordines; imò in Trid. *sess. 23. cap. 2.* numerantur septem Ordines, & non numeratur inter eos prima tonsura, & sic fit esset Ordo, essent octo. Secundò, quia Ordo propriè est, in quo datur spiritualis potestas ad aliquid: at in prima tonsura nulla datur potestas, & sic dicitur confertur, nulla fit mentio alicuius potestatis, sed tantum per illum deputatur homo ad chorum, & disponitur ad Ordines recipiendos. Sic tenet D. Thom. *4. dist. 24. q. 3. art. 1. quest. iure. 2.* Ricard. *ibi art. 1. q. 2.* Sotus *ibi q. 2. art. 1. ad 4.* Bellarm. *in controu. lib. 1. de clericis, c. 11.* Tabien. *ordo, 1. q. 9.* Angel. *ordo, 1. n. 1.* Sylu. *ordo, 1. q. 1.* Rosella *ordo, 1. n. 1.* Arnil. *verbo ordo, num. 3.* Auendaño *lege 2. q. Taur. glossa 3. n. 10.* Duatenus *de sacris mysteriis lib. 1. cap. 14.* Couar. *pract. c. 31. n. 6. & c. quia nos, de restam. n. 3. & 4. lib. 1. var. cap. 10. n. 10.* Durand. *4. dist. 24. q. 4. glossa Auhode Monachis, §. sanctius, vers. torsura.* Turrecr. *cap. clericos, dist. 21. art. 5.* Petrus de Soto *lect. 4. de Ordine. Victoria summa, vbi de Ordine, n. 216.* Barthol. à Ledelm. *de sacram. Ordin. dub. 5.* Palac. *4. dist. 24. q. 1.* Ledelm. *2. 4. q. 42. art. 2.* Atiliofodor. *4. f. summa tract. 8. q. 1. D. Bonau. 4. dist. 24. 1. q. 1. art. 1. q. 2.* Palud. *4. dist. 4. q. 3. n. 6.* Viguier. *lib. 1. in sit. cap. 16. §. 6. vers. 1.* D. Anton. *3. p. tit. 1. c. 16. §. 6.* imò Barthol. à Ledelm. & Sotus vocant temerarium oppositum, & merèd id dicunt, hanc etiam tenet Nauar. *summa Lat. cap. 22. n. 18.* Manuel *2. tomo, summa cap. 17. num. 6.*

3. Sed omnino falsum imponit Sotus D. Thomæ; quia expressè dicit *ibi* D. Thom. materiam essentiali Sacramenti conferri ab Episcopo ordinatore in subdiaconatu, & à fortiore in reliquis Ordinibus sacris, imò in Subdiaconatu id dicitur in Concilio Carthagin. *IV. cap. 5.* & habetur *cap. 5. diaconus d. 23.* quod scilicet accipit de manu Episcopi calicem cum patena, in quo ad præteritum infra dicemus) consistit essentia huius Ordinis.

7 Vnde, vt dicit bene Syluest. *ordo, 2. q. 4. fin. in prima tonsura tantum datur p. dispensatio ad Ordines, in abdicione capillorum, Dominus pars, &c.* quæ ceremonia sic ut vt nabetur in Pontificali. Episcopus cum forficibus incidit ordinando extremitates capillorum in quatuor locis, scilicet in fronte, occipitio, & ad utramque autem, deinde in medio capitis tres crines capillorum, siue cincinnos, & in bacile deponit, quolibet cum tondetur, dicente, *Dominus pars hereditatis mee, & calcis mei, tu es qui restitues hereditatem meam mihi.* Vnde hæc verba non sunt de essentia, sed fat est vt Episcopus faciat ceremoniam dictam, quæ fat est vt segegetur ordinatus a populo laico, & aggregetur clero. Sic Nauarr. *lib. 1. consuet. de temp. ordin. consil. 1. 2.* Manuel *supra.*

D V B I V M V I I.

An quatuor Ordines minores sint verè Ordines, & sic Sacramenta, characteremque imprimant.

1 D Vplex est sententia. Prima dicit non esse Sacramenta, sed Sacramentalia quedam, & sic neque imprimere characterem, neque conferre gratiam. Probatur, quia clerici minorum Ordinum nullam habent potestatem faciendi aliquid supernaturale, vel effectum aliquem, qui fit irritus, si fiat à non ordinatis: ergo non habent proprium characterem; quia character datur ad operandum simpliciter, non ad bene operandum. Sic videtur tenere Magister *4. dist. 24. c. 1.* censet enim esse institutos ab Ecclesia, & per consequens non esse Sacramenta, hæc enim à solo Christo institui possunt. Sic etiam tenent Durand. *4. dist. 24. quest. 2.* Caiet. *tom. 1. opuscul. tract. 1. 1. de modo tradendi Ordines.* Sotus *4. dist. 24. quest. 1. art. 4. & quest. 2. art. 1. ad 4.* fatetur tamen vtrouique esse verè, & propriè Ordines. Angles *florib. 1. p. matr. de ordin. fol. 505.* & hoc dicit probabilissimum Victoria *summa*, vbi de Ordine, *num. 226.* & dicit esse verissimilium *num. 233.* & hoc dicunt probabile auctores, quos dubio sequenti referam, dicentes esse probabile Subdiaconatum etiam non esse Sacramentum. Hanc etiam tenet Nauarr. *summa Latina cap. 22. num. 18.*

2 Vnde aliqui horum Doctorum asseuerant cum Magistro *4. dist. 24.* hos Ordines minores non à Christo, sed ab Ecclesia institutos esse. Sic Caiet. *ibid. Durand. ibi quest. 5.* Sotus *d. art. 4.* Angles *ibid. fol. 506.*

3 Secunda sententia probabilior (licet prima etiam fit valde probabilis) tenet hos quatuor Ordines minores, esse verè Sacramenta, characteremque imprimere, ac gratiam conferre. Probatur, quia id videtur sensisse Concilium Florentinum in decreto Eugenij, vbi enim dixit Ordinem esse sextum Sacramentum, continuò ponit exemplum de Ordine sacerdotis, Diaconi, & Subdiaconi, & addit idem de alijs Ordinibus intelligendum, & Trident. *sess. 23. cap. 2.* vbi hos numerat inter Ordines, & postea *cap. 3.* absolute dicit Ordinem esse Sacramentum. Secundo, quia quilibet Ordo minor datur ad suum finem particularem, & in quolibet illo datur aliqua potestas specialis in Ordine ad Eucharistiam, vt patet ex verbis formæ singulorum, vt ex dicendis *infra*, vbi de actibus proprijs

singulorum differemus. Neque est verum esse de essentia Sacramenti, vt qui illud habet, aliquid supernaturale efficiat, sed fat est vt ceremonia dans gratiam; nec semper character datur ad operandum simpliciter, vt patet de characterè confirmationis, qui datur ad profitendum fidem; quam tamen interdum optimè proficitur non confirmati. Tertio, quia clerici in minoribus degradantur. *cap. 1. de penis, in 6. & ibi Doctores communiter, Anton. cap. si clerici, de indic. Barbarius cap. cum non ab homine, cod. tit. Bernard. Diaz. pract. crimin. cap. 68. num. 3. fine, & 140. num. 3. & ibi Salzedo litera B. Couar. cap. quia nos, de restam. num. 4.* addunt tamen Salzedo, & Couar. *ibi*, hanc actualem degradationem non esse moribus receptam in his, qui minoribus Ordinibus suis insigniti. Neque obstat *cap. clericus, el. 2. de vita & honest. cleric. vbi dicitur clericos in minoribus esse sine gradu; quia intelligitur sine gradu sacro, vt ibi glossa, & Couar. d. num. 4.* Hanc tenent Clitovæus in quodam compendio veritatum contra Lutherum, Bellarm. in *controuers. tom. 2. lib. 1. de Ordine, cap. 8.* Ferrara *4. contra genes. cap. 75.* Syluest. *Ordo 1. quest. 1. fine. n. Ordo 1. quest. 5.* Angel. *Ordo 1. num. 2.* Rosella *1. m. 3. Maior 4. dist. 24. quest. 1.* Couarr. *lib. 1. var. 1. c. 10. num. 10.* Petrus de Soto de *sacram. Ordinis. 1. p. 1. c. 1. d. num. 226.* Ricard. *4. dist. 24. art. 3. quest. 3. c. 1. quest. 1. & 2.* Abul. *cap. 16. Matth. quest. 74.* Ledesma *6. art. 3.* D. Thom. *4. dist. 24. q. 1. art. 2. quest. 1. c. 1. ad Ledesma de sacram. Ordinis. dub. 5. 8. 9. & 10.* Palacios *4. dist. 24. q. 1. Sotus 4. dist. 24. q. 1. art. 3. Palud. ibi. quest. 1. num. 23. & quest. 2. à num. 7. c. 1. ad 15.* Capreolus *4. dist. 24. q. 1. art. 3. ad 5. & 4.* Durand. *Deza dist. 24. q. 1. art. 3. notab. 1. c. 2.* Altifod. *4. p. summa, tract. 8. quest. 1. D. Bonau. 4. dist. 24. 2. p. d. art. 1. quest. 1.* Viguier. *lib. instit. cap. 16. §. 6. vers. tertio.* D. Anton. *3. p. tit. 14. cap. 16. §. 2. & 4.* & communis Canonistarum; siquidem (vt dixi *supra*, procedenti) id tenet de prima tonsura. Idem Turrectem. *cap. clerici, dist. 21. num. 12. & 13.* Nauarr. *summa Hisp. cap. 22. n. 18.*

Hinc fit hos quatuor minores Ordines non ab Ecclesia, sed à Christo institutos esse, cum ab ipso solo Sacramenta instituta sint, vt docet Trident. *sess. 7. de Sacram. in genere, ca. 1.* Sic Bartholom. à Ledesma *supra* *dub. 1.* Capreolus *d. art. 3. ad 2.* Durand. *Viguier. supra, vers. quarto.* Palacios *supra*, Ledesma *d. quest. 36. art. 1.* VValdenis de *Sacram. cap. 116.* & de antiquitate horum Ordinum consule Bellarm. in *controuers. lib. 1. de clericis, cap. 12. vbi etiam agit de aliorum Ordinum antiquitate.*

Nota aliquos dicere, quòd Palmitatus est Ordo, & est idem quod prima tonsura. Sic Canonistæ (vt refert Syluest. *Ordo 1. quest. 2.*) & quòd sit idem quod prima tonsura, docent etiam Angel. *Ordo 1. num. 1. & part. 1. tit. 6. proamio, & ibi Gregor. Lopez vers. corona, & lex 11. fines. 6. part. 1.*

Sed dicendum est non esse Ordinem, sed officium Ordini annexum, scilicet lektoratus, non enim addit rem, sed modum, scilicet canere. Sic Sotus *4. dist. 24. quest. 1. art. 3. vers. secundum immundorum.* Tabien. *Ordo 1. quest. 6.* Rosella *Ordo 1. num. 2.* Syluest. *Ordo 1. quest. 2. ad 5.* Ricard. *4. dist. 24. quest. 1. art. 2. ad 2.* Bonauent. *dist. 24. 2. p. d. art. 2. quest. 2.* Turrectem. *cap. clericos, dist. 21. num. 12.*

D V B I V M

D V B I V M V I I I.

An Subdiaconatus, & Diaconatus, sint Ordines verè, & propriè, & sic Sacramenta, characteremque imprimant.

1 Aliqui censent non esse Ordines verè & propriè, & Sacramenta, sed Sacramentalia quedam, vt sunt catechismus, & exorcismus respectu Baptismi. Probatur primò ratione posita *sub. preced.* pro prima sententia, quia actus horum Ordinum abique Ordine possunt exerceri. Secundo, quia multi veterum dicunt Diaconos non à Christo, sed ab Apostolis institutos, vt patet ex D. Cypriano *lib. 3. epist. 9.* Anacleto *epist. 3.* Damalo *epist. 4.* Tertio, quia subdiaconatus olim non erat Ordo sacer, sed postea factus est à Pontificibus, vt patet ex *cap. a multis, de atate, & qual. & cap. miramur, de seruis non ordin. & cap. nullus, dist. 60.* Sic videtur tenere Magist. *4. dist. 24. vbi dicit Subdiaconatum esse ab Ecclesia introductum, & sic tenet Durand. 4. dist. 24. q. 2. & quest. 3.* dicit esse institutos hos Ordines ab Ecclesia. Caiet. *tom. 1. opuscul. tract. 1. 1. de modo tradendi Ordines, & dicit Subdiaconatum esse institutum ab Ecclesia: Diaconatum verò ab Apostolis, & Victoria summa, ibi, d. d. num. 226.* dicit esse probabilissimam sententiam Durandi, & n. 23. dicit esse verissimiliorum, quam oppositam, & Ledesma *4. q. 36. art. 3.* dicit esse probabile, & Sotus de Soto *lect. 4. de Ordine*, dicit esse probabile de Subdiaconatu, non verò de Diaconatu, & Sotus *vbi infra*, dicit non esse magna reprehensione dignum, qui hanc sententiam sequitur, vnde minus bene Barthol. à Ledesma. *vbi infra*, eam vocat temerariam. Bellarm. *vbi infra*, solum vocat oppositam probabiliorum.

2 Cæterum tenendum est esse Ordines, & Sacramenta, characteremque imprimere. Probatur rationibus factis *sub. preced.* pro secunda sententia, à fortiori enim *hic* militant. Item probatur alijs rationibus, quas afferunt Bellarm. & Sotus *vbi infra*. Sic tenent omnes Doctores citati in *sub. preced.* pro secunda sententia, & Sotus *4. dist. 24. q. 1. art. 4.* Bellarm. *tom. 2. controuers. lib. 1. de Ordine, cap. 6. & 7.* Barth. à Ledesma. *de sacram. Ordinis, dub. 8.* Angles *florib. 1. p. matr. de Ordine, fol. 504.* Nauarr. in *omnibus summis cap. 22. n. 18.* Vnde

3 Ad primum argumentum iam responsum est *sub. preced.*

Ad secundum verò dico illos tantum velle Christum non ordinasse vltos Diaconos, sed ordinasse sacerdotes, & Episcopos: non tamen inde sequitur non instituisse hos Ordines.

Ad tertium dico, quòd olim Subdiaconatus non dicebatur Ordo sacer, non quia non erat Sacramentum: nam Ordines minores hodie non sunt facti, & tamen funt Sacramenta, sed quia olim non licebat Subdiaconis tangere sacra vasa, vt patet ex Concilio Laodicensi *cap. 21. & ex cap. nullus, dist. 24.* Sic respondet Bellarm. *d. cap. 7.*

D V B I V M I X.

An Episcopatus sit verè & propriè Ordo, sique Sacramentum, & characterem imprimat, gratiamque conferat.

1 D Vplex est sententia. Prima asserit esse propriè Ordinem, &

Sacramentum, & tamen ac characterem producere. Probatur primò, Episcopalis ordinatio est ceremonia imprimens characterem spirituale, & conferens gratiam: ergo est verissimum Sacramentum. Probatur minor in primis, quòd confertur gratiam; nam idèo probant Theologi in ordinatione Presbyteri dari gratiam, quia debet Presbyter quædam Sacramenta ministrare, quæ sine gratia non dignè ministrantur: sed Episcopus debet etiam quædam Sacramenta ministrare, quæ sine gratia non dignè ministrantur, scilicet orationem, & confirmationem: ergo. Insuper quia Doctores oppositæ sententiæ fatentur ad officium Diaconi, & Subdiaconi, & quatuor Ordinum minorum dari nouam gratiam: ergo à fortiori ad officium Episcopi, quòd multo altius, & difficilius est. Quòd autem imprimat characterem probatur, quia Episcopalis ordinatio non potest repeti, & est indelebilis, & Episcopus ex sua ordinatione potest duo Sacramenta conferre, scilicet Ordinem, & confirmationem, quæ non possunt Sacerdotes inferiores ministrare: & sic attendent facere, erit irritum Sacramentum: ergo imprimat characterem, nil enim aliud est characterem, quam potestas spiritualis indelebilis ad aliquem actum. Quòd si dicas, vt dicit D. Thom. *vbi infra*, & Sotus, & Thomista non esse opus nouo characterè, sed extendi characterem sacerdotalem ad ministrandum hæc Sacramenta: aut volunt hi reipia extendi characterem illum, & tunc eadem efficacia requiritur ad characterem reipia extendendum, & ad imprimendum nouum, & sic ceremonia, quæ habet hunc effectum spirituale, & supernaturalem, scilicet realen extensionem characteris, sine dubio Sacramentum erit: aut volunt extendi characterem solum significatione, quòd scilicet in Episcopo signum sit plurimum potestatum. Contra, quia character est qualitas realis, & realis potestas, & sic realiter agit, & licet velint non agere reipia, sed esse signum pacti Dei cum homine de concursu diuino in actionibus illis, at hoc signè est reale, & ideo, sicut vbi est spiritualis potestas, colligimus realen esse in anima characterem, ita vbi est additio nouæ potestatis, oportet colligere realen extensionem, & additionem characteris, aut nouum characterem. Hanc tenent glossa in *proamio Sexii, verbo Episcopus.* Panorm. *cap. aqua, de consecrat. Eccles. & cap. 1. de ordin. Episc. qui Episc. renunt. vbi & communis Canonistarum, teste Couar. vbi infra.* Idem *part. 1. tit. 6. proamio, & ibi Gregor. Lopez, Angel. ordo 1. num. 1.* Caiet. *tom. 1. opuscul. tract. 1. 1. de modo tradendi Ordinis.* Maior, & Almai. *4. dist. 24. q. 1.* Durand. *lib. 9. 6.* Palacios *lib. 9. 7. num. 16.* Angles *florib. 1. part. matr. de Ordine, fol. 108.* Petrus de Soto *lect. 4. de ordin. Palac. 4. dist. 24. quest. 2. fol. 505.* Altifod. *4. part. summa, tract. 8. quest. 1.* Bellarm. dicens esse verissimam *tom. 2. controuers. lib. 1. de Sacram. ordin. cap. 5.* Nauarr. *summa Latina cap. 22. n. 18.*

Secunda sententia negat esse Ordinem propriè, & Sacramentum, gratiamque ac characterem dare. Primò, quia Sacramentum Ordinis ordinatur ad Eucharistiam, secundum quod actu perficitur, aut scilicet ad preparandum aliquid ad ipsam pertinens, vt inferiores Ordines: vel ad ipsam conficiendum, vt sacerdotium; at Episcopatus, licet ordinetur ad collationem Ordinum ad ipsam ordinationum, non tamen ad ipsam Eucharistiam, vt

actu perficitur. Secundò, quia Episcopatus esset Ordo, essent octo Ordines, octo sacramenta, cum tamen Tridentinum *sess. 23.* septem Ordines pronuntiat. Tertio, quia Episcopatus esset Ordo, posset quis ordinari Episcopus qui non esset Presbyter, at talis Episcopus, qui non esset Presbyter, posset consecrare Eucharistiam. Probatur primum, quia Ordo superior non exigit ex sacramento necessitate ordinem inferiorem. Probatur secundum, quia Ordo inferior continetur in superiori, saltem in virtute: posset enim Presbyter fungi officio Diaconi, licet Diaconus non esset. Quarto, quia si Episcopatus esset Ordo & sacerdotium perfectum, & consummatum, videntur oppositi, iam aliquis esset Ordo superior & excellentior sacerdotio, quod omnes negant cum enim Ordines sumantur ab habitudine quam habent ad Eucharistiam, & summa circa Eucharistiam sit potestas ipsam consecrandi, primus Ordo est sacerdotium, nec supra hunc potest alius fingi maior. Fatetur tamen hæc sententia Episcopatum esse Ordinem improprie secundum quod dicitur officium, quatumadmodum respectu actionum sacrarum. Sic tenent Syluest. *Ordo 1. q. 1. dub. 3.* Ferrara 4. *contra gentes, cap. 76.* Tabien. *verbo Episcopus, quest. 8.* Couar. *lib. 1. variat. cap. 1. o. num. 15.* Panorm. *cap. ex literis de excess. Pralat. Sotus lib. 1. o. de inst. qu. 1. art. 2. & 4. dist. 24. quest. 2. artic. 3.* Barthol. a Ledefma *de sacram. Ordin. dub. 5. §. 8. 9. 1. o. & in dub. 5.* vocat oppositam sententiam temerariam Ektius *quadam homilia, de Ordinibus.* D. Thom. 4. *dist. 24. quest. 3. art. 2. quest. 1. 2.* Ledefma 2. 4. *quest. 42. art. 5.* Ricardus 4. *dist. 24. art. 3. quest. 3. ad 1. & art. 5. quest. 2.* Abulen. *cap. 16. Math. quest. 74. & cap. 29. Exod. 18. Capteol. 4. dist. 25. quest. 1. art. 1.* Deza 4. *dist. 24. quest. 1. D. Bonavent. 4. dist. 24. 2. part. art. 2. quest. 3.* Viguier. *lib. Institut. cap. 1. §. 6. vers. tertio.* D. Anton. 3. *part. 1. 4. cap. 16. §. 8.* Turrecrem. *cap. ceteros, dist. 21. num. 16. & 17.* Rosella *Ordo 1. num. 4.* Supplementum, vt refert Syluester.

3 Sit conclusio: licet hæc sententia sit probabilis, at prima est probabilior, & tenenda.
4 Vnde ad primum argumentum huius secundæ sententiæ respondetur primò etiam Episcopatum ordinari ad Eucharistiã dum actu perficitur, ordinatur enim ad consecrandum vasa facta, sine quibus Eucharistia non potest perfici. Secundò lat esse, quòd ordinatur ad ordinandos sacerdotes, & alios ministros necessarios ad Eucharistiæ celebrationem, imò multo magis ordinatur ad Eucharistiã, quam reliqui Ordines, sacerdotio dempto; quia sine illorum Ordinum ministerio posset Eucharistia consecrari non verò sine ministerio Episcopi, cum ipse sacerdos ordinet.

5 Ad secundum respondet Bellarm. *d. cap. 5.* concedendo esse diuerfum Ordinem à sacerdotio, diuersumque characterem imprimere; esse tamen vnum Ordinem non specie, sed genere cum sacerdotio: & sic comprehenditur sub sacerdotio, quando dicuntur esse septem Ordines: sed melius est dicere cum Durando, Angles, & Palud. *supra*, quòd sicut consecratio panis, & vini constituunt vnum sacramentum tanquam partes eius integrales heterogeneæ, sic consecratio simplicis sacerdotis, & summi sacerdotis est vnum sacramentum tanquam perfectum, & imperfectum: Episcopus enim nil aliud est, quam summus, seu primus sacerdos, &

sic non sunt octo Ordines; quia Ordo sacerdotalis, & Episcopalis, est vnus specie differens, & consummatum; ille verò imperfectus. Vnde optime D. Thom. *supra*, & Sotus *ubi supra*, & reliqui Thomistæ aiunt, quòd licet Diaconatus, quia per se potest esse Diaconus, antequam sit Presbyter, & similiter potest esse Presbyter, quin sit Diaconus, & vnus Ordo non est idem cum altero, & consummatio alterius characterem per se imprimat Episcopatus, quia est vnus Ordo cum sacerdotio, illiusque consummatio, & perfectio, illiusque necessariò præsupponit, non imprimi characterem nouum, sed ipse character sacerdotalis, dum sacerdos in Episcopum consecratur, extenditur ad aliqua munera exequenda, quæ antea nequiebat, vt in sacerdote idem character ad consecrandum, extenditur postea ad abolendum: hæc autem extensio est realis per additionem nouæ partis numero distinctæ characteris, quæ vtrique pars constituit perfectum, & integrum characterem perfecti sacerdotij.

Ad tertium respondet Bellarm. *supra*, negando 6 inueniri nec est verum vnum Ordinem non pendere ab alio, nisi in his, quorum vnus non est de essentia alterius. Vnde Diaconatu & sacerdotio: at Episcopatus inuenitur in essentia sacerdotium, cum nil aliud sit, quam consummatio, & perfectio. Similiter non potest esse Episcopum, qui non sit Presbyter, consecratus charismati, quia Episcopatus sine presbyteratu, non est Ordo superior, imò nihil est, sed purum figmentum.

Ad quartum respondet idem Bellarm. Ordinem 7 Episcopalem, & characterem Episcopi integrum, & perfectum esse maiorem presbyterali, quia illud in se includit, & addit alium: & hoc modo comparamus Episcopos cum Presbyteris, cum dicimus alios superiores, alios inferiores: si tamen comparemus Ordinem, & characterem, quem addit Episcopus ex vltima sua consecratione cum Ordine, & characterem, quem habet ex ordinatione presbyterali; tunc Ordo & character sacerdotalis est maior & dignior intensiue, quia summa potestas est posse consecrare Eucharistiã: at Episcopalis est maior extensiue, quia ad plura se extendit.

D V B I V M X.

An Cardinalatus sit Ordo, & in quo ab Episcopatu differat.

Turrecrem. *lib. 1. de Ecclesia, cap. 80. num. 1.* censet Cardinalatum esse immediatè à Christo institutum. Sic tamen

Prima conclusio: Cardinalatus non est Ordo, nec sacramentum. Conclusio est certa, quia nullo modo ordinatur ad Eucharistiã, nec confert gratiam, sed est nomen officij. Sic Ledefma. 2. 4. *quest. 42. artic. 6. fol. 431.* Sotus 4. *dist. 14. quest. 2. artic. 4. vers. at vero.* Palacios 4. *dist. 14. quest. 2. fol. 510.*

Secunda conclusio. Cardinalatus non est iure diuino institutus, sed iure humano. Patet, quia non habetur tocus in sacris literis, vbi sit institutus, nec habetur traditio de hoc. Sic Ledefma, Sotus, Palacios *ibi*.

Hinc

4 Hinc sic posse Papam extinguere Cardinales, sicut etiam potest extinguere Patriarchas, & Archiepiscopos: quia potest in iure humano dispensare. Sic Palacios *ibi*.

5 Tertia conclusio. Tria sunt Cardinalium officia. Primum est commune cum Episcopis, Presbyteris, & Diaconis. Omnes enim Cardinales aut Episcopale, aut presbyterale, aut diaconale officium habent. Secundum est summum Pontificem eligere, vt patet ex decreto Nicolai Secundi in VI. Synodo, & habetur *cap. in nomine Domini, dist. 23.* Tertium est eidem Pontifici perpetuò assistere, eumque in regenda vniuersa Ecclesia perpetuò adiutare consilio, & industria. Sic Bellarm. *in controuers. lib. 1. de clericis, c. 16.* vbi late de horum nomine, & antiquitate.

6 Quarta conclusio. Si consideremus potestatem Ordinis, maior est Episcopos Cardinali, Presbytero, vel Diacono. Patet, quia hic non potest conferre Ordines, nec confirmare, nec vasa facta consecrare; quæ omnia potest ille. Ideo Papa se vocat Episcopum, non verò Cardinalem; & Episcopum vocat venerabilem fratrem, Diaconos verò, & Presbyteros Cardinales, dilectos filios, vt late sic Bellarm. *ibi*.

7 Quinta conclusio. Si consideremus potestatem iurisdictionis in propriam potestatem, id est, Episcopum in suam diocesim, & Cardinalis in suum titulum vel diocesis, maior est iurisdictione Episcopi, Ratio, nam maior est ordinariè diocesis Episcopi, quam titulus Cardinalis; ac præterea Episcopus in suam diocesim habet amplissimam iurisdictionem ferendi leges, dispensandi, indulgendi, puniendi tanquam ordinarius pastor: at Cardinalis non Episcopus cum in suo titulo sit velut parochus Episcopo subiectus, nil potest nisi quantum Episcopus ei permiserit. Sic Bellarm. *d. cap. 16.*

8 Vltima conclusio. Si consideremus regimen Ecclesiæ vniuersalis, maior est Cardinalis non Episcopo, Episcopo non Cardinali. Ratio, nam Episcopus non Cardinalis summè ad Ecclesiã vniuersalis regimen constituunt; scilicet cum vocantur ad generale Concilium: at Cardinales ferè quotidie præsto sunt Pontifici, nec vllum negotium maioris momenti sine eorum consilio agitur, & ob id præcedunt Episcopos. Sic Bellarm. *d. c. 16.* Turrecrem. *lib. de Ecclesia, cap. 8. & 3. ad 7.*

D V B I V M XI.

Quid differat inter Episcopos, & simplices Sacerdotes inter se, & inter Episcopos, & Archiepiscopos, Patriarchas, Primates, & Papam.

1 Circa Episcopos, & simplices Sacerdotes conueniunt inter Catholicos esse in Ecclesia discrimen, Episcoposque superiores esse Presbyteris, est enim de fide, definiturque à Trident. *sess. 23. cap. 4. & can. 6. & 7.*

2 Difficultas tamen est, an hæc differentia sit de iure diuino, vel de solo iure humano.

3 Quidam enim Catholici defendunt, Episcopum non habere ex iure diuino aliquam potestatem Ordinis supra simplices Sacerdotes, sed ex iure Pontificio esse: hæc differentiam. Et probant ex D. Hieron. *ad Primum 1.* & referunt *colim, dist. 95.* vbi aperte est huius sententiæ, vt fatetur Sotus *ubi Th. San. nec. Consil. moral. Tom. 11.*

infra, licet D. Thom. 2. 2. *q. 184. art. 6. ad 1.* & Bellarm. *ubi supra* ad conetur explicare. Hanc sententiam vt probabilem defendit Palud. 4. *dist. 24. q. 6.* *art. 16.* vocet oppositam probabiliorum. Hanc etiam dicunt probabilium Sotus 4. *dist. 7. quest. 2.* & Durand. 4. *dist. 24. d. 5.* licet hic oppositam veriorum esse dicat, & hanc etiam tenent Archanus *lib. 1. de questionibus Armenorum, cap. 5. & 7.* Viguier. *lib. institut. cap. 16. §. 6. vers. 5.* Sit tamen

Prima conclusio. Episcopus iure diuino tum 4 Ordinis potestate, tum etiam iurisdictionis excedit simplices Sacerdotes. Probatur primò de potestate Ordinis, quia Episcopi possunt ministrare confirmationis, & Ordinis Sacramentum, quæ non possunt Sacerdotes inferiores, & si attemptarent facere, esset irritum Sacramentum, vt definitur in Trident. *sess. 23. cap. 4. & can. 7.* Ergo hæc differentia descendit ex iure diuino; quia Ecclesia non potest sic Sacramentorum essentias variare, & potestatem: non enim Ecclesia potest facere, vt consecratio Eucharistiæ facta à Sacerdote quantumcumque prohibito consecratur non tenet. Si ergo de iure diuino possent Sacerdotes omnia facere, quæ Episcopi, non posset Ecclesia facere, vt hæc Sacramenta ministrata à simplici Sacerdote non tenerent, nam hæc pertinent ad Ordinis potestatem, sicut consecrare. Quoad potestatem iurisdictionis probatur: si quilibet parochus tam plenam haberet iurisdictionem in sua parochia, quam Episcopi, iniuria irrogaretur illi ab Ecclesia, eò quòd non potest excommunicare, concedere indulgentias, punire, dispensare, ferre leges, quæ omnia potest Episcopus in sua diocesi. Sic tenent latius probantes Sotus 4. *dist. 24. quest. 2. art. 2.* Bellarm. *lib. 1. de clericis, cap. 14.* dicens Ecclesiam Catholicam docere hanc distinctionem. Turrecrem. *cap. legimus, dist. 93.* Calto *lib. de hæresibus, verbo Episcopos.* Ledefma. 24. *quest. 42. art. 4.* & dicit oppositam sententiam esse hæreticam. Palacios 4. *dist. 24. q. 2. fol. 509.* dicens pariter oppositum esse hæreticum. Et quidem quoad potestatem Ordinis non est dubium, quin fit de fide Episcopos excedere simplices Sacerdotes, vt expressè probatur ex *d. Concil. Trident. decreto.* Quoad potestatem verò iurisdictionis, quòd Episcopi excedant, non ideo ita expressè determinatum, vt dicam esse de fide: verum vt omnino certissimum tenendum est.

Secunda conclusio. Papa, Episcopus, Archiepiscopus, Primas, non differunt quoad potestatem Ordinis. Conclusio est certa: omnia enim Sacramenta, quæ potest Papa ministrare, potest quicumque Episcopus: templa etiam, altaria, vestes, vasa, Virgines, potest quilibet Episcopus, sicut & Papa consecrare, atque aded consecrare Episcopos, & ipsum Papam. Quare si electus in Papam Episcopus erat, non denuò consecratur in Papam; quia Papa non est nisi summus Episcopus. Sic Sotus 4. *dist. 24. quest. 2. art. 4.* Ledefma. 2. 4. *q. 2. art. 6. fol. 431.* D. Thom. 4. *dist. 24. quest. 3. art. 2. quest. 1. 3. ad 3.*

Tertia conclusio. Hi differunt inter se potestate 6 iurisdictionis, quia scilicet Papa habet iurisdictionem in toto orbe, & eam immediatè à Christo; Episcopus verò, & cæteri in suis diocessibus, & immediatè à Papa, mediatè verò à Christo: Archiepiscopus verò, qui & Metropolitani dicitur (id enim sunt) differat ab Episcopis, quia Episcopus vni diocesi

cefi præst; Archiepiscopus vero tribus præst
 dicebibus, hæbetque sub se Episcopus sufraganeos,
 Patriarcha vero, seu primus, quod idem est
 (vt habetur *dist. 99. cap. 1.* & docet *Guil-
 bes. dist. 80.* & Sotus *supra*) præst Archiepiscopus,
 & ab his appellatur ad Patriarchas; Patriarchæ
 vero sunt primi dignitate post ipsum Romanum
 Pontificem. Sic habetur *d. cap. vrbes.* & *cap. 1.
 dist. 99.* & tenet Sotus *vbi supra*.
 7. Hinc fit omnino aberrasse Alefiod. 4. p. *summe*,
tratt. 8. quest. 1. vbi dicit Archiepiscopum distin-
 gui potestatem Ordinis ab Episcopo, quia habet ex
 officio Episcopos consecrare.

D V B I V M X I I .

*Que sit materia, & que forma singulorum
 Ordinum, & in quo actu imprimatur
 character illius Ordinis.*

1. Nota quoddam materia singulorum Ordinum est
 illa, per cuius traditionem confertur Ordo,
 seu character Ordinis, vt definit Concilium Flo-
 rentinum in decreto Eugenij *de sacram.* forma au-
 tem verba posita in Pontificali exprimentia tradi-
 tionem potestatis in Ordine illo collatam, vt *ibid.*
 definitur. Restat ergo vt videamus, que sit ma-
 teria cuiuslibet Ordinis, videlicet in quo actu con-
 feratur character illius Ordinis.

2. Et incipiendum in hoc conueniunt omnes, quod
 aliquorum Ordinum vnus est actus; aliorum
 vero plures, & vnus alio principalior. In Ordini-
 bus, quorum est tantum vnus actus, character
 imprimitur in traditione instrumenti pertinentis
 ad illum actum. In Ordinibus vero, quorum sunt
 plures actus, character imprimitur in traditione
 instrumenti pertinentis ad principaliorum actum:
 ille autem actus est principalior, qui immediatus
 ordinatur ad Euchariam. Ita tenent omnes Do-
 ctiores citandi.

3. Hinc fit Oltiarj imprimi characterem in tradi-
 tione clauium Ecclesiæ; lectori in traditione li-
 bri prophetiarum: exorciste in traditione libri
 exorcismorum, cum forma verborum singulis cor-
 respondente. Sic omnes Doctores citandi, & ita
 habetur in Pontificali Romano.

4. Et vt simul ponamus formas singulorum Ordini-
 um, que habetur in Pontificali Romano, forma
 gradus Oltiarj est hæc: *Sic apite quasi redditori Deo
 rationem pro his rebus, que his clauibus redduntur; &
 mox quilibet tangit clauem.* Post hæc Archidiaconus
 ducit eos ad portam Ecclesiæ, & facit illos
 claudere & aperire, tradit etiam funem campana-
 rum, faciens eos campanas pulsare.

5. Forma lectorum est hæc: *Accipite, & estote verbi Dei
 relatores, habituri, si fideliter, & vtiliter impleueritis
 officium vestrum, partem cum his, qui verbum Dei vo-
 no ministrauerunt ad vobis.*

6. Forma exorcistarum est: *Accipite, & commen-
 date memoria, & habete potestatem imponendi ma-
 nus super energumenos, siue baptizatos, siue catechu-
 menos.*

7. De Acolyto vero (cum habeat duos actus, scilicet
 portare cereum ante sacerdotem celebraturum,
 & ministrare postmodum in Missa Subdia-
 cono danda illi virosolum cum vino & aqua) du-
 bium est in quo horum actuum imprimatur cha-
 racter: quidam enim dicunt imprimi characterem

in traditione candelabri cum candela extensa, &
 sic formam esse quam tunc dicit Episcopus, vt ha-
 betur in Pontificali, que est hæc: *Accipite cereo-
 larium cum cereo, & sciatu vos ad accendenda Ec-
 clesiæ luminaria mancipatos in nomine Domini.* Et po-
 test probari; quia Acolytus idem est Græce, quod
 Latine cerotarius: ergo signum est hoc esse eius
 principale munus, & sic in hoc imprimi caracte-
 rem. Sic tenet Pontificali Romano, vbi ponit
 formam huius Ordinis. Idem Ricard. 4. *dist. 24.
 art. 4. quest. 3.* Angel. *Ordo 1. num. 4.*

Sed communis, & verior sententia est, imprimi
 in traditione virosolum vacui. Ratio, quia hic actus
 immediatus ordinatur ad Euchariam celebratio-
 nem, & sic est principalior; licet denominetur
 h alio actu, quia est magis patens & frequentior.
 Sic tenent Durand. 4. *dist. 24. q. 3.* Sotus 4. *dist. 24.
 quest. 1. art. 3.* Barthol. à Ledelm. *de sacram. Ordini.
 dub. 1. c. D. Thom. 4. dist. 24. q. 2. art. 3. ad 6.* Ledelm.
 2. 4. q. 39. art. 5. Palacios 4. *dist. 24. q. 1. fol. 499.
 Palud. 4. dist. 24. q. 1. num. 15.* D. Anton. 3. *part. 14.
 cap. 16. §. 4.* Armil. *verbo Ordo, num. 5.* Syluest. *Ordo
 2. q. 10. Rosella Ordo 3. n. 3.* Tabien. *Ordo 2. q. 10.
 Tabien. lib. 1. o. de Ordine, cap. 9. n. 1.*

Vnde tenet Sotus *supra* forma est, quam di-
 cit Episcopus, cum dat virosolum, que est hæc,
 vt habetur in Pontificali Romano: *Accipe virosolum ad sug-
 gerendum vinum, & aquam, quibus ministratum sangui-
 nis Christi, in nomine Domini.*

De Subdiaconatu Petrus de Soto tenet, quod
 in traditione libri Euangelij, licet dubius, magis inclinatur, quod imprima-
 tur character in impositione manus. Ad Viguer.
lib. instit. cap. 16. §. 6. vers. primo, videtur tenere,
 imprimi in traditione libri epistolatum, quia dicit
 librum epistolatum esse materiam, & *vers. secundo,*
 dicit esse formam: *Accipe potestatem legendi episto-
 lus, &c.*

Sed dicendum est, quoddam Subdiaconatus
 habeat duos actus, scilicet legere epistolas, &
 subministrare Diacono, offert enim ei nomine populi
 materiam consecrandam, quam Diaconus de
 manu eius accipiens porrigit sacerdoti, ob id que
 in ordinatione traditur Subdiacono calix vacuus,
 cum patena vacua superposita, & hic secundus
 actus sit principalior, quia propinquior Eucharia-
 rix, in hoc secundo actu, scilicet, cum traditur Sub-
 diacono calix vacuus cum patena vacua superpo-
 sita, imprimitur character huius Ordinis. Sic ha-
 betur in Pontificali Romano, & est expressa de-
 terminatio Concilij Florent. *vbi supra,* & docent
 Durand. Sotus, Palacios, Ricardus, Palud. D. An-
 ton. Armil. Syluest. Rosella *supra*, Ang. num. 7.
 & 8. Tabien. q. 9. Victoria *de sacram. Ordini. n. 29.*
 Barthol. à Ledelm. *d. dub. 1. o. & dub. 5.* Angles *scri-
 bus 1. p. de Ordine, fol. 506.*

Major autem difficultas est, que sit forma Sub-
 diaconatus: nam ea prius hæc posita, scilicet, quam
 dicit Episcopus, cum tradit Subdiaconis librum
 epistolatum, que est hæc, vt habetur in Pontifi-
 cali: *Accipite librum epistolatum, & habete potesta-
 tem legendi eam in Ecclesia sancta tam pro viuis, quam
 pro defunctis, in nomine Patris, Filij, & Spiritus
 sancti;* non potest esse forma, cum illo actu non
 consistat sacramentum: imò sacramentum iam
 est consummatum, & impressus character in ac-
 ceptione calicis vacui cum patena, que procedit:
 quando autem Episcopus tradit calicem vacu-
 um Subdiacono, non videtur dicere verba, que im-
 por-

important formam, sed comminationem quam-
 dam: ob idque Caiet. *com. 1. opus. trakt. 1. i. de mo-
 do tradendi Ordines, dicit in Subdiaconatu in nullo
 Pontificali exprimi illius formam, & inde sub-
 inferri, non esse Sacramentum, quod supra nos re-
 probauimus.*

13. Sed dicendum est esse formam illa verba, que
 ponuntur in Pontificali, que dicit Episcopus Sub-
 diaconis post tactum calicis vacui, &c. que sunt
 hæc, *Videte cuiusmodi ministerium vobis traditur, ideo
 vos admonere, vt ita vos exhibeatis, quod Deo placere
 possit.* Perinde enim est ac dicere: *Tado vobis po-
 testatem ministrandi in tali ministerio.* Sic præce-
 denti longo studio tenuerunt docti recentiores, &
 videtur tenere Palacios 4. *dist. 24. q. 1. fol. 490.* vbi
 hæc dicit: *Subdiacono confertur Ordo per calicis
 traditionem, quam exprimit Episcopus sub certa
 verborum forma.*

14. De Diaconatu Durand. *supra* dicit imprimi
 characterem in impositione manuum super Dia-
 conum, dicente Episcopo hæc verba, que habentur
 in Pontificali, *Accipe Spiritum sanctum ad ro-
 bur & resistendum diabolo, & tentationibus eius, in no-
 mine Domini,* & probat, quia non est vnus vnus-
 quislibet Ecclesiæ tradere librum Diacono: imò ac in
 Ecclesia Ancienfi, cuius ipse fuit Præfatus, non
 fuisse in more tradere Diacono librum. In eam-
 dem sententiam inclinatur, licet dubius, Petrus Sotus
supra.

Sed admodum est characterem imprimi in tradi-
 tione libri Euangelij, licet hic sit actus secundarius,
 & minus principalis Diaconi: nam actus
 principalis Diaconi, qui est porrigere calicem, &
 patenam cum hostia, & vino Sacerdoti, non po-
 tuit traditione alieuius materix explicari, quia cum
 Presbytero calix cum vino, & patena cum hostia
 tradatur, Subdiacono vero eadem vasa vacua, mo-
 dus non restabat medius, quo posset tradi Dia-
 cono, quomodo causam propter Euangeliorum digni-
 tatem per eorum libri traditionem suscipitur Dia-
 conatus: sic definitur in Concilio Florent. *supra*,
 sic etiam tenet Sotus, Angles, Syluest. D. An-
 ton. *supra*, Palud. *supra* num. 8. Angel. *supra* num. 7.
 & 8. Tabien. *supra* quest. 8. Ricard. *supra*, Barthol. à
 Ledelm. & Palacios *utroque loco citato.* Victoria *sa-
 pra*, D. Thom. *supra* in *solu. ad 5.*

Vnde forma erit, quam profert Episcopus dum
 tradit librum Euangelium, que est hæc, vt ha-
 betur in Pontificali: *Accipe potestatem legendi
 Euangelium in Ecclesia Dei, tam pro viuis, quam pro
 defunctis, in nomine Domini.*

De sacerdotio concordant omnes Doctores ci-
 tati imprimi characterem saltem quoad potesta-
 tem consecrandi per traditionem calicis cum vino
 & aqua, cum patena superposita cum hostia, di-
 cente Episcopo verba formæ, que sic habentur in
 Pontificali: *Accipe potestatem offerre sacrificium
 Deo, Missisque celebrare, tam pro viuis, quam pro de-
 functis, in nomine Domini,* alias esset falsa forma, &
 sic expressè definitur in Concilio Florentino *supra*,
 & habetur in Pontificali: at si tantum esset altera
 species, vt vinum, vel hostia valeret, vt bene pro-
 bat Henricus *lib. 1. o. de Ordine, cap. 6. num. 1.*

At magnum dubium est, an tunc etiam conse-
 ratur potestas absoluedi a peccatis, vel hæc con-
 feratur quando postea Episcopus imponens ma-
 nus super Sacerdotem, dicit illi, vt habetur in Pon-
 tificali, hæc verba, *Accipe Spiritum sanctum, quo-*

*rum remiseris peccata, & remittuntur eis, & quorum remi-
 sionis, & remittuntur eis, & quorum remi-
 sionis, & remittuntur eis.*

Duplex sententia.
 Prima est, vt utramque potestatem dari, quando
 tangit ordinandus materiam, & Episcopus dicit:
Accipe potestatem offerre. Vnde cum posita Episcopus
 dicit, *Accipe Spiritum sanctum, quorum remi-
 sionis peccata,* &c. nulla traditur noua potestas, sed
 explicatur illa, que prius collata fuerat; quia simul
 non poterat vtique potestas concedi explicari.
 Quare impositio manuum, & illa verba, *Accipe
 Spiritum sanctum,* &c. non sunt de essentia, sed tan-
 tum de præcepto, & sic si omittantur, sunt repe-
 tenda. Sic tenet Sotus 4. *dist. 24. q. 1. art. 4.* Barth.
 à Ledelm. *de sacram. Ordini. dub. 4.* Angel. *ordo 1. n. 6.*
 & 7. Syluest. *ordo 2. q. 4. dist. 3.* & probatur, quia
 alias si moretur Episcopus ante impositionem
 manuum, & non esset alius, qui suppleret, non
 posset ille absolueret, quod videtur falsum, quia
 potestas Ordinis ad absoluedum annexa est cha-
 racteri sacerdotali: & contra, si prius Episcopus
 imponeret manus, & diceret illam formam, *Accipe
 Spiritum sanctum,* &c. quam priorem, posset
 ille absolueret, non tamen consecrare, quod est ab-
 surdum.

Secunda sententia probabilior est, quod per
 priorem formam datur potestas consecrandi, per
 posteriorem vero potestas absoluedi, & sic sunt
 due formæ partiales, & due etiam materiæ patri-
 ales: prius enim formæ materia est traditio calicis,
 &c. posterioris vero manus impositio. Probat, quia
 verba illa, *Accipe Spiritum sanctum,* posterioris
 formæ, &c. significant tunc dari potestatem:
 ergo ne sint falsa, tunc debet dari. Secundò om-
 nium consensu Christus diuisit has duas potesta-
 tes, vnam dedit in cæna, dicens, *hoc facite in meam
 commemorationem;* alteram post resurrectionem,
 dicens, *Accipite Spiritum sanctum,* &c. Cur ergo
 non possit, imò & non debeat Ecclesia diuidere, &
 dare vnam post aliam? Nec obstant adducta in
 contrarium, concedo enim illum non posse ab-
 soluere, quia non habet characterem sacerdotale-
 omnino perfectum, sed tantum quoad potesta-
 tem consecrandi: character autem sacerdotalis
 integer, & omnino perfectus, vtramque potesta-
 tem includit: sicus quando non est integer, & perfectus.
 Quod autem secundo inferatur, quod si prius
 imponeret Episcopus manus, &c. posset ille absol-
 uere: nego sequi, quia potestas absoluedi essen-
 tialiter supponit potestatem consecrandi, prius
 enim est potestas in corpus Christi verum, quam
 in mysticum, quod est Ecclesia. Hanc tenet Bel-
 larmin. dicens oppositam non esse probabilem, in
 controuers. *lib. 1. de sacram. Ordini, cap. 9. §. tertio nota,*
Armil. verbo ordo, num. 5. Tabien. *ordo 2. quest. 7.* Pa-
 norm. *cap. fin. de sacram. non iterum, num. 2.* Rosel. *or-
 do 2. num. 3.* Palud. 4. *dist. 24. quest. 6. num. 16.* Ca-
 preol. 4. *dist. 19. quest. 2. art. 3. ad 2. & 1.* Scoti *Deza
 dist. 1. 9. quest. 1. art. 4. ad 1. & 2.* Scoti *Aragon. 2. 2.
 quest. 1. art. 1. o. fol. 6. pag. 1. & sequenti.* Scotus 4. *dist.
 24. q. 1. art. 3.* Eandem tenet Petrus Sotus *lect. 22
 de ordin. Henriquez supra num. 2.* & multi recentio-
 res docti.

Nota, quod non datur postea nouus character,
 sed idem extenditur ad alium effectum, sicut supra
 diximus, characterem sacerdotalem extendi, quan-
 do Sacerdos consecrat Episcopus. Sic Capreol.
 & Deza *ibidem*.

22 De Episcopatu aliqui dicunt characterem imprimi in vinctioe capitis ex charitate. Sed hoc non est verum, vt patet ex cap. vni. de sacra vinctioe, vbi habetur, quod si hoc omittatur, vbi dicitur, unde dicendum est characterem imprimi, quando consecrator, & assistentes Episcopi manus imponunt super caput consecrandi in Episcopum, dicuntque, vt habetur in Pontificali, Accipe Spiritum sanctum, & sic colligitur ex cap. Episcopus, dist. 23. Sic Syluest. Ordo 2. quest. 4. sine. Angel. Ordo, num. 7. fin. Tabiena Ordo 2. quest. 13. Arnil. verbo Ordo, num. 11.

23 Nota ex glossa d. cap. Episcopus, quod licet iuxta illud cap. Episcopus, sit etiam ponendus liber consecrationis super caput Episcopi, at hoc non est de substantia consecrationis; sed de hoc latius infra, vbi de essentia huius consecrationis.

D V B I V M XIII.

An si in celebratione Ordinum aliquid omittatur, sit suppleendum.

1 Sit prima conclusio. Si id, quod omittitur, sit de substantia Ordinis, vel sit dubium an sit de substantia, totum sacramentum est iterandum, vt si omittatur pars formae, &c. Ratio, quia sacramentum est nullum, vel quando dubitatur, est dubium, an sit nullum. Et non dicitur iterari quod dubitatur, aut scitur non esse factum, cap. solemnitates, de consecrat. dist. 11. Sic Arnil. verbo Ordo, num. 8. Tabien. Ordo 2. quest. 4. Angel. Ordo 1. num. 15. D. Anton. 3. p. tit. 14. cap. 16. §. 5. Syluest. Ordo 2. q. 10. Rosel. Ordo 2. n. 7.

2 Hoc tamen est intelligendum, quando sacramentum non habet duas ceremonias distinctas, & essentiales, quarum vna non pendet ab altera, vt in sacerdotio manus impositio a traditione calicis, & patena; tunc enim licet vtraque ceremonia essentialis sit, si omittatur manus impositio, non est altera iteranda, sed haec supplenda, vt dixi supra dub. 3.

3 Secunda conclusio. Si id, quod omisum est, sit certum non esse de essentia, tunc non est iterandum sacramentum, sed suppleri debet, quod omisum est. Sic iidem, & Sotus 4. dist. 24. quest. 1. art. 4. vers. hinc fit, & patet ex cap. presbyter, de sacram. non iteran. & ibi docent Innocent. & Panorm.

4 Nota tamen non debere ministrare in ordine illo suscepto antequam suppleatur id, quod omisum est. Sic Arnil. verbo irregularitas, num. 67. Syluest. verbo irregularitas, quest. 12. Angel. verbo irregularitas, num. 39. Tabiena irregularitas 4. §. 3. Sotus supra. Imò Sotus, Syluest. Angel. ibi dicunt peccare mortaliter ministrando in Ordine suscepto antequam solemnitates omnia suppleatur. Quod bene limitat Sotus, quando res omisa est praecipua, vt manus impositio, vinctio; scus si sit quid minimum, vt si canonem cum Episcopo non legit sacerdos; tunc enim ait Sotus, peccat, sed non oportet suppletur; concordant Panorm. d. cap. presbyter, num. 2. & Tabien. Ordo 2. quest. 5. vbi dicitur non oportere suppletur orationes, quae non sunt de essentia, nec solemnitates.

5 Adhaere tamen, quod hic ministrans in ordine antequam ceremonia omisa suppleatur, licet peccet, non tamen est irregularis; quia tantum est irregularis ministrans in Ordine, quem non habet hic autem verè habet Ordinem. Sic Sylu. Tabien.

Angel. Arnil. verbo irregularitas, loci citatis, & Sotus supra.

Secundo nota debere suppleri ab eodem, qui ordinavit, si est possibile, cum pertinet ad eiusdem sacramenti, quod ministravit, perfectionem; si verò id fieri non potest, debet suppleri ab alio. Sic Arnil. verbo Ordo, num. 8. & 10. Tabien. Ordo 2. quest. 5. Angel. Ordo 1. num. 14. D. Anton. supra. Syluest. Ordo 2. quest. 10. Rosella Ordo 2. num. 8. Henriquez lib. 10. de Ordine, cap. 10. n. 2. Innocent. cap. presbyter. num. 3.

Tertio nota, quod talis suppletio non potest fieri quouis tempore; sed tantum illo tempore, quo Ordines possunt celebrari, vt expressè definitur d. cap. presbyter, & docet ibi glossa, & Innocent. num. 1. Arnil. d. num. 10. D. Anton. supra. Tabien. Ordo 2. quest. 5. Angel. Ordo 1. num. 14. Henriquez ibi.

Nota quartò, quod si suppleretur aliquis actus, debent iterari orationes illi actui annexae. Syluest. Ordo 1. quest. 10. Innocent. supra n. 2. Vnde si facta est inunctio, & non dicta oratio, vel e contra, est vtrumque repetendum; quia non sunt actus diuini cum in oratione fiat mentio de vtroque, sed se habent sicut materia, & forma. Sic Innocent. ibi num. 5. Arnil. num. 2. Tabiena Ordo 2. quest. 5. D. Anton. supra. Syluest. Ordo 2. quest. 12. Rosella Ordo 2. n. 8.

Tandem nota, quod si inunctio est inuncta est, & dicta oratio non debet iterari, nisi in singulari alia manus cum oratione, & vbi in ea dicitur manus in plurali, debet dici manus in singulari. Sic Panorm. supra n. 2. Innocent. num. 3. Tabien. Ordo 2. quest. 5. Syluest. Ordo 2. quest. 10. Rosella Ordo 2. num. 8. D. Anton. ibi supra. Si verò pars orationis est omisa, est tota iteranda, vt bene Sylu. Tabien. Panorm. ibi.

D V B I V M XIV.

An character vnus Ordinis necessariò supponat characterem alterius Ordinis.

AN character Ordinis necessariò supponat characterem Baptismi, & Confirmationis, dicitur in materia de Baptismo, & Confirmatione. Nunc verò dubitatur, an necessariò character vnus Ordinis supponat characterem alterius Ordinis praecedentis, ita vt si, v.g. consecratur sacerdotium eius, qui non est Diaconus, teneat sacerdotium, &c.

Hac in re apud omnes constat characterem vnus Ordinis, non necessariò necessitate sacramenti praesupponere characterem alterius; & sic, si quis ordinetur sacerdos, cum tamen non sit Diaconus, valebit Ordo sacerdotij: at praesupponere illum necessitate praeccepti, ita vt peccet mortaliter, qui per saltum promouetur, recipiendo scilicet, prius Ordinem superiorum, quam inferiorum. Patet vtrumque ex cap. vnico, de cleric. per saltum promotis; vbi non iubetur iterum ordinari, qui per saltum promotus est, sed grauius punitur, & sic tenent omnes Doctores citandi.

Hinc fit, quod sacerdos licet alios Ordines non susceperit, potest omnium Ordinum functiones exercere valide; quia in eo in vinctio continentur. Sic Sotus 4. dist. 24. q. 1. art. 4. sine.

Sed quo ordine sunt conferendi Ordines. Alii dicunt, quod hoc ordine sunt conferendi, scilicet

scilicet prima tonsura, exorcisatus, Lectoratus, Oltiariatus, Acolytatus, Subdiaconatus, Diaconatus, sacerdotium. Sic Syluest. Ordo 2. quest. 7. Tabien. Ordo 2. quest. 2. sine.

Sed dicendum est hoc ordine esse conferendos. Primò debet conferri prima tonsura, deinde Oltiariatus, mox Lectoratus, mox exorcisatus, mox Acolytatus, mox Subdiaconatus, mox Diaconatus, mox sacerdotium. Sic habetur expressè in Pontificali Romano, & cap. 1. distincti. 77. quod est delumpsum ex epist. vnica Caij Papae Felici Episcopo, & licet ibi non fiat mentio primae tonsurae, seu Psalmistatus (Iurisperiti enim primam tonsuram sic vocant, vt dixi supra dub. 7.) imò dicatur in illo capite 1. primum Ordinem esse Oltiariatus; at bene explicat ibi glossa esse primum inter Ordines minores, & sic conciliantur alij textus, scilicet cap. cum coningat, de atat. & qualis. cap. si officis, dist. 59. cap. clericos, dist. 21. cap. seriatim, dist. 32. in quibus psalmistatus, seu lectorum officium, sit prima tonsura ponitur in primo loco. Sic etiam tenent Angel. Ordo 6. initio, glossa d. cap. 1. & vsus Ecclesiae sic habet.

6 Maior autem difficultas est de characterè Episcopali, an requiritur ex necessitate sacramenti, characterem sacerdotalem: ita vt si non sacerdos consecratur Episcopus, non teneat sacerdotium.

7 Quidam enim affirmant non requirere, & sic tenere consecrationem, quia Episcopalis potestas indelebilis est, & ab aliis officiis distincta. Sic Andreas, & alij (vt refert Couarr. infra) cap. 1. de cler. per saltum promotis. Iacobus de confis. lib. 10. art. 7. & est communis opinio, teste Panorm. cap. 1. de cler. per saltum promotis, imò Couarr. lib. 1. var. cap. 10. num. 16. hanc refert, & non ab ea abhorret, sed videtur eam vt probabilem relinquere, & dicit omnes, qui dicunt Episcopatum esse sacramentum, debere eam affirmare: ait tamen, quod talis Episcopus posset confirmare valide, non tamen valide conferre Ordinem sacerdotij; quia non potest dare potestatem in verum Christi corpus, qui eam non habet.

8 Ceterum omnino tenendum est contrarium, & sic consecratio illa nil valebit, cum enim Episcopatus nil aliud sit, quam sacerdotium perfectum, & consummatum, necessitate sacramenti illud praesupponit. Sic D. Bonauent. 4. distincti. 24. 2. part. art. 2. quest. 3. & distincti. 25. in expositione littere, Durandus 4. distincti. 24. quest. 6. Barthol. de Lectoribus de sacram. Ordinis. dub. 8. sine. Palacios 4. dist. 24. quest. 2. fol. 510. Sotus 4. dist. 24. quest. 2. art. 3. vers. sum qui vnus. Ricard. 4. dist. 24. art. 5. quest. 2. Rainetius tit. de forma consecrandi, vers. quid si clericus, Pifana verbo ordinatus, 2. in principio, & ibi supplementum, Maiolus de irregulari. lib. 4. cap. 12. num. 3. Salzedo super pract. crimin. Bernard Diaz cap. 24. §. ordines. Tabien. Ordo 5. §. 1. Syluest. Ordo 2. quest. 11. D. Anton. 3. p. tit. 14. cap. 16. §. 17. Petrus de Soto lect. 4. de ordine. Capreol. 4. dist. 25. quest. 1. art. 3. ad 1. Aureoli, Palud. 4. distincti. 24. quest. 7. num. 16. Vigueur. lib. insinuat. cap. 16. §. 6. vers. 8. Bellarm. in controu. lib. vnico, de sacram. Ordinis. cap. 5. Glossa cap. 1. de cler. per saltum promotis, & cap. ex litteris, de excessib. Prelat. & ibi Panorm. & hoc etiam necessariò dicendum est, iuxta sententiam D. Thomae supra dub. 9. relatum, quod scilicet character Episcopalis non est diuersus à sacerdotali, sed est idem magis extensus, & haec

etiam est communis sententia.

Nota primò, quod si sacerdos quocumque alio Ordine deficiente consecratur Episcopus, valebit consecratio, & omnes Ordines conferre possit, dempto eo, quem non habet. cap. gratia 1. quest. 1. Sic Salzedo, Syluest. Tabien. D. Anton. ibi. Non tamen debet exequi officium suum ante susceptionem Ordinis praetermissi, nec, secundum Hostiensium, ante habet executionem, etiam quoad Ordines, quos susceperit. Sic Syluest. Tabien. D. Anton. ibi.

Secundo nota, quod Papatus etiam includit intrinsecè & essentialiter Episcopatum, quia Papa nil aliud est, quam summus Episcopus, sic Bellarm. d. c. 5.

Tertio nota, quod quando antiquitus Subdiaconatus non numerabatur inter sacros Ordines, scilicet ante Beatum Gregorium in cap. nullum distincti. 28. nullus Subdiaconus poterat ad Episcopatum promoueri absque Papae dispensatione, cap. nullus Episcopus, dist. 60. at cum iam numeretur inter sacros Ordines, potest Subdiaconus in Episcopatum promoueri: non autem qui Subdiaconus non est, vt patet ex cap. à multis, de atat. & qualis, quod innovatum est in Trident. sess. 22. cap. 2. de reform. imò additur, quòd antea saltem sex mensium spatium debet esse in sacro Ordine constitutus. Sic Bellarm. d. lib. vnico, de sacram. Ordinis, cap. 7. §. olim tamen. Salzedo d. cap. 24. §. dicitur etiam, vbi addit, quòd cum Trident. d. cap. 2. generaliter dicat, quòd nullus assumatur ad Ecclesiam Cathedralē, nisi habeat sacrum Ordinem, idem videtur dicendum in Archiepiscopis, Patriarchis, & Primatibus.

D V B I V M XV.

Quae requiratur essentialiter consecratio Episcopalis, & quae tantum ex praeccepto.

Nota, quòd in Episcopi consecratione adhibentur, & sunt consideranda tria, quae ibi inueniuntur, scilicet, quaedam spectantia ad ceremonias, quae iuxta ritum Pontificali Romani sunt in Episcopi consecratione. Quaedam spectant ad tempus, in quo fieri debeat consecratio, & locum in quo facienda est. Quaedam verò spectantia ad ministrum huius consecrationis. Haec ergo videntur da sunt prius, & deinde examinabimus, quae sint de essentia.

Prima conclusio. Quod attinet ad ceremonias adhibendas in Episcopi consecratione, sunt omnes illae, quae habentur in Pontificali Romano; sed quae praecipue videntur considerandae, & de quibus potest esse dubium, an sint de essentia, sunt tres, scilicet Missa, id est, vt fiat consecratio ab Episcopo celebrante Missam, adeò vt non possit vnus Episcopus celebrare Missam, & alius sacre consecrationem, sed vnus, & idem Episcopus debet vtrumque facere; oppositum enim est contra vsum Ecclesiae, vt bene glossa cap. quòd sicut, de elect. vers. diuiditur. Secunda ceremonia est vinctio Episcopi consecrandi in capite, & in manibus, vt patet ex Pontificali. Tertia est impositio manuum, & libri Euanhgeliorum super caput Episcopi consecrandi, vt patet etiam ex Pontificali, nam de reliquis ceremoniis, quae adhibentur ad tradendum baculum, anulum, mitram, & alia ornamenta Episcopalia, non potest esse dubium, an sint de essentia; in reliquis enim ordinibus constat non esse de essentia, sed tantum de praeccepto, & sic in consecra-

tionem Episcopi clarum esse de essentia.
 De his ergo tribus ceremoniis. Iubium est, an sint de essentia? Et in primis, quod Missa est de essentia, videtur teneri dicere, quod Terunt esse de essentia Ordinum sacrorum, quos retuli supra dub. 4. De vinctioe vero, & impositione manuum, & libri Evangeliorum super caput Episcopi consecrandi, quod sint de essentia tenet Hostiens. quem refert, ac sequitur Sylvest. *consecratio, num. 1.* Sit tamen
 Secunda conclusio. Missa non est de essentia consecrationis, sed tantum de necessitate precepti. Probatur rationibus, quibus d. dub. 4. probatur non esse de necessitate, & essentia Ordinum sacrorum. Sic tenent Abulens. *cap. 2. 9. Exod. quest. 13.* Glossa cap. quod sicut, de electionibus, *vers. diuidatur*, & *cap. ordinationes, el. 1. dist. 75. vers. tertius*, & ibi Hugo, & Turrecem. *n. 10.*
 Hinc fit, quod si vnus Episcopus consecrat & alius celebret Missam, tenebit factum, licet peccet; quia Missa non est de essentia talis consecrationis. Sic gloss. *d. vers. diuidatur.*
 Tertia conclusio. Vinctio chismate capitis, & manuum, non est de essentia consecrationis Episcopi, sed tantum de precepto. Probatur, quia (vt supra dub. 12. diximus ex Syluestro, & aliis) character Episcopalis imprimitur in impositione manuum; ergo tunc est perfecta essentialiter consecratio Episcopi: ac multo post fit vinctio, vt patet ex Pontificali; ergo. Secundò, quia in reliquis ordinibus vinctio non est de essentia. Sic tenet glossa *cap. ordinationes, el. 1. dist. 75. vers. tertius.*
 Quarta conclusio. Impositio manuum super caput Episcopi cum illis verbis, quae tunc dicuntur Episcopi consecrantes, scilicet, *Accipe Spiritum sanctum*, sunt de essentia; & sic illa verba sunt forma, & impositio manuum est materia. Patet, quia, vt supra dub. 12. diximus, in illo actu imprimitur character, &, vt ibi diximus, actus ille, in quo imprimitur character, est materia, & verba, quae tunc profertur, est forma, & sic tenentur dicere Doctores ibi citati, affirmantes tunc imprimi characterem. Et quod sit de essentia, tenent Hostiens. & Sylvest. citati. Non tamen est de essentia, sed de precepto, vt imponatur liber Euangeliorum super caput Episcopi. Sic glossa *cap. Episcopus, dist. 23.*
 Quinta conclusio. Quod attinet ad locum in quo debet fieri consecratio, si Episcopus est consecrandus, debet fieri in Ecclesia, quam elegerit Metropolitanus, ad quem pertinet consecratio, *cap. fin. dist. 5.* nisi aliud legitime consuetudo obtinuerit: & si in alia Ecclesia fuerit consecratus, debet intra tres menses se presentare Metropolitanis suo, *cap. cum longè, dist. 63.* Papa vero in sua Ecclesia consecrandus est, si fieri potest, alias in quacumque, etiam extra vrbem, *cap. in nomine Domini, dist. 21.* Primas vero, seu Patriarcha, & Archiepiscopus in sua Ecclesia consecrandi sunt, nisi aliud indicat necessitas, *cap. si Archiepiscopus, de tempor. ordin. & cap. pudentia 24. quest. 1.* vel nisi aliud habeat consuetudo probata. Sic Sylvest. alios referens, *consecratio 1. q. 2. Tabien. Ordo 5. num. 1.* Angel. *verbo consecratio Episcoporum, num. 6.* Rosell. *verbo confirmatio electorum, num. 17.* D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 26. §. 17.

Nota, quod licet hoc sit de iure: at iuxta decretum Trident. *sess. 23. cap. 2. de reform.* potest fieri consecratio in Ecclesia consecrandi, vel saltem in provincia, vel in curia Romana. Sic explicat hoc decretum Trident. quidam doctus Magister in quibusdam annotationibus, quas habuit Salmantica super Concilium Trident.
 Secundò nota certum esse locum non esse de essentia huius consecrationis, quia non est de essentia aliorum sacramentorum, nec ordinum.
 Sexta conclusio. Quod attinet ad tempus, in quo debet fieri consecratio Episcopi, Salzedo *super praet. crimin.* Bernard. Diaz *cap. 26. §. Episcoporum*, dicit posse fieri in Dominicis & festis diebus, sed fallitur. Vnde dicendum est debere fieri in die Dominica, & hora tertia, id est, *à la mube*, existentibus tam consecrantibus, quam consecrato ieiuniis, patet ex *cap. ordinationes, el. 1.* quod est Anacleti Papae *dist. 75. & cap. quod die, eadem dist. & ibi redditur huius ratio*; quia die Dominica, & hora tertia electi sunt Barnabas, & Paulus Apostoli; & eadem die, & hora venit Spiritus sanctus super Apostolos, quibus Episcopi succedunt; & quia eadem die Christus surrexit, ali. *ne multis mysteris dies Dominica condecorata est.* Animum vero in reuerentiam huius sacramenti. Sic etiam habetur in Pontificali Romano, *Episcopi consecratione*, & additur non posse alius die celebrari citra Papae dispensationem. Sic tenent *consecratio 1. quest. 3. Armil. verbo consecratio, num. 3.* D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 16. Tabien. *verbo confirmatio in communi, quest. 12.* Glossa *cap. quod à Paribus, vers. Sabbati, dist. 75.* & in principio illius *dist. 75. & in principio illius dist. 75. Turrecem. cap. ordinationes, el. 1. dist. 75. num. 6.* Angelus *verbo consecratio Episcoporum, num. 3.* Rosell. *verbo confirmatio electorum, num. 14.* Gregor. Lop. 1. 28. tit. 5. part. 1. *vers. consecratione.*
 Non tamen est de essentia tempus, nec hora, vt 12 patet; quia nec in aliis ordinibus est hoc de essentia. Sic Turrecem. *d. cap. ordinationes, n. 2.*
 Nota primò, quod tenetur Episcopus, vel quicumque alius Ecclesiae Cathedrali, seu superiori quocumque nomine, ac titulo praefectus, etiam si sit Cardinalis, intra tres menses consecrari, vt patet ex Concilio Chalcedonensi *cap. 25.* & habetur *cap. quoniam, dist. 75. cap. quoniam, dist. 100.* & in Trident. *sess. 23. cap. 2. de reform. & sess. 7. cap. 9. de reform.* quod illa *sess. 23. cap. 2. decernit*, quod si intra tres menses non consecratur, teneatur ad fructuum perceptorum restitutionem, & si intra totidem menses id posita facere neglexerit, Ecclesiae sit ipso iure priuatus, & *sess. 7. d. cap. 9. decernit*, vt prorogationes ultra sex menses concessa, nulli suffragentur, id est, vt explicat quidam Doctor Salmantinus, quod ad differendum ultra sex menses non profit Episcopo vlla Papae dispensatio, nisi Papa expressa illius capituli mentionem, & dispensationem fecerit, arguendo *cap. 1. cum ibi notatis, de constit.* Hi autem tres menses, intra quos Episcopus consecrandus est, non sunt computandi à die electionis, sed à die confirmationis. Ratio, quia ante confirmationem consecrati non potuit, & ideo tempus illud computari non debet: vt patet ex *cap. quia diuersitatem, de concess. proband.* vbi habetur tempus suspensionis in quo quis eligere non potest, non

non esse computandum in semetipso iure praefixo ad eligendum, vel conferendum beneficium, quia eo tempore eligere non potest. Sic tenent Turrecem. *cap. quoniam, dist. 75. num. 2.* & ibi Hugo, Tabien. *verbo confirmatio in communi, quest. 9.* Angel. *verbo consecratio Episcoporum, in initio.* Rosella *verbo confirmatio electorum, num. 17.* D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 16. Sylvest. *consecratio 1. quest. 3.* vbi bene addit cum Rainetto, quod si negligens fuit ad petendum confirmationem, tunc computandi erunt illi tres menses ab electione, quia tempus illud suspensionis computatur negligenti petere absolutionem; vt bene glossa *d. cap. quia diuersitatem*, intelligitur autem illi tres menses, nisi necessitas cogat amplius differre, vt patet ex *cap. quoniam, dist. 75. cap. quoniam, dist. 100.* & tenent Syluest. Tabien. Rosell. D. Anton. Angel. citati, & Turrecem. *cap. quoniam, dist. 100.* & glossa *cap. quoniam, dist. 75.* & ponit exemplum Turrecem. vt propter morbum Episcopi consecrandi, vel si impediat ab hoste, & multae aliae causae (inquit) possunt accidere, quae impediant, dicuntur ibi Turrecem & glossa, posse contingere causam iustam, vt confirmatus Episcopus nunquam consecratur, vt si inculpabiliter ita vitetur corpore, postea non debeat ordinari, hic enim non potest consecrari; sed dicit Turrecem, quod administrabit ea, quae sunt inchoata, & supplebuntur quae sunt ordinata, & alium Episcopum, vt *cap. Pontifices, dist. 100.*
 Secundò nota, quod licet si Ordines sacri debeant die Dominica celebrari, requiratur continuatio ieiunii Sabbati, cum die Dominica, vt habetur *cap. quod à Paribus, dist. 75.* & dicitur *infra*; at non requiritur hoc in consecratione Episcopi die Dominica faciendae, sed fat est illa die esse ieiunium consecrantis, & consecratorum. Ratio, quia Ordines sacri conferendi sunt de iure in die Sabbati existentibus ordinandis, & ordinandis ieiunium: vnde quando debent in die Dominica celebrari, vt consecratur quasi diei Sabbati fontinatio, debet continuari omnino ieiunium diei Sabbati in die Dominica, at cum iure statutum sit, vt Episcopi consecratio fiat die Dominica, fat est illa die ieiunium seruari: sic Turrecem. *d. cap. quod à Paribus, num. 6.* & ibi glossa *vers. Sabbati*, & ibi Hugo, D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 16. Tabien. *consecratio 1. num. 1.* Sylvest. *consecratio 1. quest. 4.*
 Tertiò nota, quod licet duo Ordines sacri non possint eadem die conferri, nec duabus immediatis, vt dicitur *infra*; at potest quis Sabbato ordinari sacerdos, & die sequenti Episcopus, quia id non reperitur prohibitum, sicut prohibetur in aliis ordinibus. Sic Sylvest. *Ordo 5. num. 6. dist. 2.* Innocent. *cap. literas, de tempor. ordinat.* Angel. *Ordo 6. num. 2.* D. Anton. 3. part. tit. 14. cap. 16. §. 8. & 16. Glossa *cap. quod à Paribus, dist. 75. vers. Sabbati*; & ibi Hugo, & Turrecem. *ibid. num. 2.* & addunt bene glossa, & Turrecem. non oportere tunc continuari ieiunium Sabbati cum die Dominica: imò addunt glossa & Hugo ibi bene contra D. Anton. *d. §. 8.* & Innocent. *cap. literas*, quod si ex dispensatione, vel alias liceret die Dominica consecrari sacerdotem, non est alicuius vitium eadem die consecrari Episcopum.
 Septima conclusio. Quod attinet ad ministrum

consecrationis Episcopi, ea necessariò faciendae est, saltem ne, aliter praecipitur à tribus Episcopis. Patet ex pluribus capitulis iuris, *cap. ordinationes, el. 1. dist. 75.* & *cap. comprouinciales, cap. Episcopi, cap. ordinationes, dist. 64. cap. porro, dist. 66.* quae omnia capita ex Conciliis, vel Pontificibus desumpta sunt, & tenent omnes Doctores mox citandi, tantum enim vertant in dubium, an hoc sit de essentia. Nec obstat *cap. sic Episcopi, de tempor. ordin.* vbi dicitur, quod Metropolitanus sine tribus Episcopis non consecrat, vbi videtur requiri quatuor Episcopos, quia bene glossa *ibi vers. sine tribus*, dicit intelligi inclusiuè; id est, *que cum se sequitur*, & ita in iure nouo Gregoriano extat hic textus, sine tribus, vel duobus.
 Et nota, quod vnus Episcopus principaliter totam consecrationem perficit, & alij sunt quasi coadiutores, secundum Hostiens. & Goffredos refert Sylvest. *consecratio 1. num. 2.* & hoc dicit esse melius, vel secundum Hugonem & Rainet. quos refert etiam Sylvest. *ibi*, sunt tres actiones, & vna passio, sicut cum tres portant lapidem, & notat bene Sylvest. quod essentialia consecrationis necessariò faciendae sunt ab eodem ministro: si enim vnus imponat manum, & alius dicat verba, nil agitur, vt patet etiam in aliis sacramentis.
 Octaua conclusio. Minister, qui habet iurisdictionem consecrandi, est, si sit Papa electus, ipsum consecrat Cardinales Episcopi. *cap. in nomine Domini, dist. 23.* Ex consuetudine tamen (vt fertur) ipsum consecrat Episcopus Hostiensis; vel, vt dicit Sylvest. *ubi infra*, quem ipse Papa vult: cum enim statim, ac electus est, habeat iurisdictionem plenam Papalem, potest habere iurisdictionem ipsum consecrandi cui maluerit Episcopo concedere. Sic Sylvest. *consecratio 1. quest. 1.* Primates vero, seu Patriarchas, & Metropolitanos consecrant tres Episcopi eorum suffraganei, omnibus aliis eorum suffraganeis personaliter aduenientibus, nisi essent necessitate impediti; quo casu per literas debent consentire, *cap. quia, dist. 64. cap. porro*, & *cap. Archiepiscopus, dist. 66. cap. si Archiepiscopus, de tempor. ordinat.* & si est Archiepiscopus, qui est consecrandus, debet esse cum Primatis, seu Patriarcha, cui subest, consensus, *cap. placet, dist. 65.* ita quod sine eo non recipit executionem consecratus. Sic Sylvest. *ibi.* Innocent. *cap. non Episcopi, de tempor. ordin.* Armil. *verbo consecratio Pralatorum, num. 2.* Angelus *verbo consecratio Episcoporum, num. 1. 2. & 5.* Rosella *verbo confirmatio electorum, num. 12. & 16.* Tabien. *verbo confirmatio in communi, quest. 10. 11.* & 12. licet Angel. Tabien. & Rosell. dicant Primates, seu Patriarchas, & Cardinales consecrari à Papa, vel ab alio de eius commissione, hoc non est de iure, sed de consuetudine, vt bene Sylvest. *ibi*, idem dicens de Archiepiscopis, consuetudo enim habet, vt ferè nulli horum consecratur, nisi à Papa, vel ab alio de eius commissione, argum. *cap. pudentia 24. quest. 1.* Episcopus autem si est exemptus, debet consecrari à Papa, vel ab alio de eius commissione: si vero non sit exemptus, sed alicui Archiepiscopo suffraganeo, consecrandus est ab illo Archiepiscopo cum duobus Episcopis comprouincialibus, seu suffraganeis aut tres comprouinciales, seu suffraganei Episcopi